

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

Katedra aplikované geoinformatiky a územního plánování

Revitalizace areálu bývalých kasáren na území města Mostu

Revitalization of former barrack in the town of Most

Diplomová práce

Vedoucí práce: Ing. Lenka Růžičková, Ph.D.

Diplomant: Bc. Zuzana Košťálová

Praha 2017

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Zuzana Košťálová

Regionální environmentální správa

Název práce

Revitalizace areálu bývalých kasáren na území města Mostu

Název anglicky

Revitalization of former barracks in the town of Most

Cíle práce

Cílem diplomové práce je navrhnout revitalizaci území areálu bývalých kasáren ve městě Most v návaznosti na funkční využití. Autorka ve své diplomové práci vypracuje návrhy řešení revitalizace vybraného území ve variantách na základě stanovených potřeb města.

Metodika

Diplomová práce bude vycházet z dostupných teoretických a praktických poznatků pro revitalizaci bývalých vojenských areálů a bude doplněna vlastním rozбором širších vztahů území a aktuální problematikou ovlivňující využití území. Výsledkem práce bude sumarizace poznatků, vypracování variant návrhů pro revitalizaci vybraného území a jejich vizualizace včetně podrobného popisu.

Doporučený rozsah práce

60 stran bez příloh.

Klíčová slova

Revitalizace území, funkční využití, bývalá kasárna.

Doporučené zdroje informací

- FERBER U., TOMERIUS S., 2003: Brownfield Redevelopment: STRategies and Approaches in Europe and the United States. In: OECD: Private finance and Economic Development: City and Refional Investment. OECD Publishing: 125-158 s.
- GREMLICA T., ŠTÍPKOVÁ R., NOVÁK J., 2003: Revitalizace „brownfields“ v obcích ČR. Metodika monitorování a nové využívání ploch a objektů. Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha, 49 s.
- MANSFELDOVÁ A., 2006: Problematika brownfields a rozvojové programy sídel a regionu. In: KRAMÁŘOVÁ Z. (ed): Člověk, stavba a územní plánování. České vysoké učení technické, Praha: 50-57 s.
- MATOUŠKOVÁ L., 2014: Vojenské brownfields a jejich proměny od roku 1989. Univerzita Pardubice, Regionální rozvoj mezi teorií a praxí 1/2015: 1 – 9 s.
- VEJRAŽKA Z., 2002: Mostecká kasárna v proměnách doby a jejich úloha v architektuře současného města. In: Pokorná L., Jakubec I., (ed.): Mostecko, Litvínovsko, Lounsko, Žatecko v historických studiích: sborník učitelských prací z kursů univerzitních extenzí v Mostě, Okresní muzeum Most, 130-148 s.

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – FŽP

Vedoucí práce

Ing. Lenka Růžičková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra aplikované geoinformatiky a územního plánování

Elektronicky schváleno dne 5. 4. 2017

doc. Ing. Petra Šímová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 5. 4. 2017

prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.

Děkan

V Praze dne 10. 04. 2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala samostatně a pod vedením Ing. Lenky Růžičkové, Ph.D. Dále prohlašuji, že jsem uvedla všechny literární prameny, ze kterých jsem čerpala.

V Praze 8. dubna 2017

.....

Podpis

Poděkování

Ráda bych chtěla poděkovat Ing. Lence Růžičkové, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky při tvorbě této diplomové práce. Dále děkuji Magistrátu města Mostu za poskytnuté podklady, odborné informace a spolupráci a Státnímu okresnímu archivu Most za ochotu a pomoc při nahlížení do dokumentů.

Abstrakt

Veřejná prostranství slouží pro setkávání občanů ve městě, ke sportovním aktivitám či k trávení volného času. Revitalizace takového území je náročná, jelikož každý občan preferuje něco jiného. Rešeršní část této práce vysvětluje pojmy jako brownfields, revitalizace, funkční struktura města či veřejná prostranství. Následně bylo vybráno město Most, kde byl vybrán veřejný prostor k revitalizaci. Dané území bylo dříve využíváno pro bývalé vojenské jezdecké kasárny. V areálu se nacházejí 4 budovy brownfields, které jsou v současné době nevyužívané a chátrají. Část pozemků v areálu a některé budovy byly prohlášeny za kulturní památku, proto město Most by rádo tyto budovy a okolní prostor v areálu zrevitalizovalo. Byla provedena analýza širších vztahů města a byly vytvořeny 2 návrhy možné revitalizace veřejného prostranství, které jsou v souladu s územním plánem. Budovy budou využity pro bytové prostory nebo pro občanskou vybavenost. Je důležité k těmto variantám přizpůsobit celý areál bývalých vojenských kasáren. K návrhům variant byla vytvořena vizualizace a půdorysy navrhovaných řešení.

Klíčová slova: revitalizace území, funkční využití, bývalá kasárna

In the city people meetings on the public area. They make sports or relax there. Revitalization of the area is very difficult, because each human prefers something else. The review part of this thesis explains brownfields, revitalization functional structure of the city and public spaces. Public space for revitalization was chosen in the city Most. The area previously was military barracks. There are 4 brownfields that are at the present unused and decaying. Something part of the land in the area are cultural monument, so Most would like the buildings and the surrounding space revitalization. Analysis of a broker relationships was made and created 2 proposals revitalization of the public space, which is consistent with land use plan. The buildings will be used for residential space or space for people. Everything in the military area is important adapt for the variants. It was made visualization and floor plans for both variants.

Keywords: revitalization, functional uses, the former barracks

Obsah

1. Úvod.....	6
2. Cíle práce	7
3. Literární rešerše	8
3.1. Funkční prostorová struktura města	8
3.2. Změna vnitřní prostorové struktury ve městě.....	8
3.3. Veřejná prostranství	9
3.4. Vysvětlení pojmu brownfields	11
3.5. Používané definice	12
3.6. Revitalizace a regenerace brownfields	14
4. Metodika	16
5. Vlastní šetření	17
5.1. Vybrané území.....	17
5.2. Širší vztahy města Most.....	19
6.1.1.Historie města Most	20
6.1.2.Zdravotnická zařízení.....	21
6.1.3.Doprava	22
6.1.4.Vzdělávací instituce ve městě	23
6.1.5.Komerce ve městě	24
6.1.6.Kultura a volný čas ve městě	24
6.1.7.Sportovní aktivity ve městě.....	25
6.1.8.Zeleň ve městě.....	25
6.2. Současný stav bývalých vojenských kasáren.....	26
6.2.1.Terénní průzkum – problémy v areálu	29
6.3. Návrh řešení.....	36
6.4. Varianta č. 1 – využití území pro bytové prostory	37
6.4.1.Návrh dětského hřiště.....	41
6.4.2.Návrh tenisového hřiště.....	46
6.4.3.Návrh parkovacích ploch	48
6.4.4.Návrh úprava modelu hradu a jezírka	50
6.5. Varianta č. 2 – využití území jako občanská vybavenost.....	52
6.5.1.Návrh městského parku.....	54
6.5.2.Návrh parkovacích ploch	56
6.5.3.Návrh záhonu s květinami a sochou horníka	58

6.6. Návrhy úprav pro variantu č. 1 a 2	59
7. Diskuse.....	62
8. Závěr	65
9. Literární zdroje	67

1. Úvod

S pojmem veřejné prostranství se poslední dobou ve svém životě velmi často setkáváme, jelikož se veřejné prostranství stává centrem pozornosti nejen u odborné, ale také u laické veřejnosti, jelikož je veřejný prostor přeměňován a využíván pro různé aktivity a z velké části přechází z veřejného na soukromí sektor. Nejedná se pouze o proměnu volné krajiny, ale také o průtahy liniových staveb, jako je například dopravní i inženýrská infrastruktura (Durdík 2013).

Veřejná prostranství mohou uspokojovat potřeby lidí jako například odpočinek, rekreaci či sportovní vyžití. Tvorba nových prostranství musí být v souladu s potřebami města a měla by být doplněna městským mobiliářem. Důležitý městský mobiliář na veřejném prostoru jsou lavičky, které poskytují občanům odpočinek. Aby se mohl odpočinek ve městě přiblížit odpočinku v přírodě, jsou prostranství opatřena zelení. Dalším mobiliářem doplňující veřejná prostranství jsou například odpadkové koše či pouliční lampy. Veřejná prostranství neplní pouze funkce, ale zároveň zlepšují estetický vzhled města.

Ve městě Most je spousta veřejných prostranství, která mají estetický vzhled a plní funkci odpočinku či rekreace. Staré město Most bylo zničeno z důvodu těžby hnědého uhlí a Magistrát města se snaží vybudovat nové prosperující a konkurence schopné město. Revitalizuje okolí, ale postupně také vnitřní části jako například veřejná prostranství. Jedno obnovené veřejné prostranství je například 1. náměstí u Magistrátu města Most.

V severní části města v městské čtvrti Zahražany se nachází bývalý vojenský areál. V areálu jsou postupně využívány všechny budovy, ale jsou zde 4 budovy brownfields, které se nevyužívají. Veřejná prostranství v areálu jsou ve špatném stavu, přestože některé budovy a pozemky byly prohlášeny za kulturní památku. Město by rádo tato veřejná prostranství i budovy revitalizovalo. V současné době v areálu převažují komerční služby s minimem zeleně a městského mobiliáře.

2. Cíle práce

Cílem diplomové práce je navrhnout revitalizaci území areálu bývalých vojenských kasáren ve městě Most v návaznosti na funkční využití s pomocí analýzy širších vztahů a Územního plánu města Most. Budou vypracovány návrhy vhodných řešení pro revitalizaci vybraného území ve variantách na základě stanovených potřeb města. Pro tato řešení budou vytvořeny vizualizace a půdorysy navržených úprav. V práci bude detailně popsán současný stav areálu a současné funkční využití ploch. Dále také bude zpracováno nové využití ploch v areálu pro potřeby široké veřejnosti.

3. Literární rešerše

3.1. Funkční prostorová struktura města

Funkční uspořádání území je důležité pro každé území z hlediska uspokojení požadavků ekonomických, vlastnických či požadavků na dopravní obslužnost. Dále je také funkční uspořádání nutné z hlediska naplnění veřejných a veřejně prospěšných zájmů života obyvatel obcí (Janů 2001). Funkční prostorová struktura města slouží k rozmístění jednotlivých aktivit ve městě. Funkční prostorovou strukturou města můžeme rozumět jako funkční provázanost jednotlivých složek v systému města a utváření prostorové organizace města. Funkční využití ploch se dělí především na zastavěná a nezastavěná území. Nezastavěná území mohou mít funkci produkční, jako je například zemědělství, těžba či lesnictví. Také mohou sloužit k odpočinku a rekreaci, jako například parky a ostatní veřejná zeleň. Nebytová funkce má mnoho dílčích kategorií, například služby (komerční či neziskové), administrativa (komerční a veřejná), dopravní a technické stavby, kultura a sport či výroba.

Při studii funkční transformace městských center je důležité mít zvýšenou pozornost na vztah mezi bydlením a nebytovými plochami. Prostorové struktury jednotlivých funkčních složek se skládají z odlišných morfologických prvků jako například plošné prvky (průmyslové a obytné areály), liniové prvky (komunikace), uzly a zóny (rozmístění služeb a obchodu). V rámci organizace života ve městě je důležitá identifikace základních území města z hlediska dělby práce. K popisu funkčního prostorového uspořádání je nutné sledovat vzájemné vztahy mezi základními funkčními složkami města, které jsou vázané na obyvatelstvo (doprava, bydliště, volný čas) případně služby a výrobu a určit základní územní složky jako městské centrum (pracoviště a bydliště), sekundární centra, oblasti koncentrace pracovních příležitostí, obytné oblasti, nezastavěné rekreační plochy, doprava a ostatní plochy jako zemědělské, vodní či lesní (Sýkora 2001).

3.2. Změna vnitřní prostorové struktury ve městě

Geografie města hodnotí stav a změny prostorových struktur k určitému časovému horizontu. Proměny vnitřních prostorových struktur v čase se sledují pomocí srovnání monitorovaných stavů ve 2 či více časových obdobích. Jako označení komplexních procesů proměn ve vnitřní prostorové struktuře měst se používá mnoho

termínů, jako například transformace fyzické, sociální i funkční struktury měst či jejich částí. Nicméně pro vyhodnocení proměn městského prostředí dosud neexistuje přesně vytvořená systematická typologie. Nejvýznamnějšími procesy v proměnách městského prostředí jsou například revitalizace, komercializace, úpadek, suburbanizace apod. Tyto procesy jsou obvykle spojeny s určitou částí města. Například revitalizační procesy, případně i úpadek, se většinou spojují s proměnou některých čtvrtí uvnitř města i centra (Sýkora 2002). Revitalizace je chápána jako změna, při které se zlepšuje fyzický stav v části města a zpravidla dochází ke změně funkčního využití. Ke zlepšení fyzického stavu dochází například rekonstrukcí nebo novou výstavbou budov. Za změnu funkčního využití můžeme označit komercializaci. Pod pojmem revitalizace se nachází celá řada kombinací změn funkčního využití, fyzického stavu a sociálního statusu městských částí. Za revitalizaci se obvykle považuje i zlepšení kterékoliv ze 3 sledovaných charakteristik za předpokladu, že nedošlo ke zhoršení žádné ze zbývajících charakteristik (Sýkora 2001).

3.3. Veřejná prostranství

Veřejná prostranství jsou místa, kde se lidé setkávají, mluví o všedním životě či mimořádných událostech (Tilley a kol. 1996). Tento pojem má hned několik způsobů, jak ho lze vysvětlit. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění definuje veřejná prostranství jako plochy, které slouží k obecnému užívání, ať už tyto plochy vlastní kdokoli. Jsou to všechna náměstí, ulice, veřejná zeleň, tržiště, parky, chodníky a další plochy podobného charakteru, které jsou přístupné komukoli bez omezení. Z urbanistického pohledu je veřejný prostor vnímán jako jakýkoliv prostor, který není privátní. Štorg (2001) veřejný prostor popisuje jako místo, které slouží pro střetávání a komunikaci ve všech rovinách lidské činnosti. Dále můžeme na pojem veřejné prostranství nahlížet jako na „open space“, resp. „otevřený prostor“. Dále si pod tímto pojmem můžeme představit veškerý prostor, který je nezastavěný budovami, hřišti, hřbitovy či parky (Goodal 1987). Šilhánková a Koutný (2001) nahlízejí na veřejná prostranství jako na všechna nezastavěná prostranství ve městě, která jsou bezplatně a volně přístupná všem návštěvníkům a obyvatelům města nepřetržitě či s časovým omezením. Obyvatelnost společně s užitností pro obyvatele jsou základní charakteristikou pro veřejný prostor. Veřejné prostranství slouží občanům města k provozování nejrůznějších pohybových činností jako například

chůze, a pobytových činností jako je například sezení. Hodnocení úspěšnosti veřejného prostranství lze určit podle toho, jak je ulice zaplněna a občané zde tráví svůj volný čas (Jacobs 1995).

V minulosti vznikala veřejná prostranství pro zbytkové plochy, které byly určeny zejména pro automobilovou dopravu. Veřejná prostranství se vždy koncipují jako místa pobytu, kde se odehrávají různé křesťanské či občanské ceremonie, ale poslední dobou se více přizpůsobují rychlému životnímu rytmu ve městě (Pellegrini 2005). Pokud veřejné prostranství hodnotíme či tvoříme, je nutné zjistit čím je daný prostor pro lidi zajímavý (Madden 2003). Před začátkem stavby veřejného prostranství je nutné vědět, k jakým účelům bude tento prostor sloužit, zda bude určen pro automobily či chodce (Mumford 1961).

V dnešní době není ustálená terminologie ani nejsou veřejné prostory systematicky rozdělené. Nejjednodušeji se dají veřejná prostranství dělit podle základního charakteru na 4 typy a to ulice, náměstí, zeleň a ostatní plochy (Šilhánková 2003). Základní typy veřejných prostranství můžeme dále dělit na prostorové subtypy a to nábřeží a pasáže (Tilley a kol. 1996). Nábřeží je prostor podél řeky, který je stavebně upravený a většinou je situováno jednostranným optickým vymezením, jako je například zeleň, domy apod. (Tilley a kol. 1996). Pasáž je krytý průchozí městský prostor doplněn obchodními aktivitami (Brožová 1999). Kromě základního dělení, které je popsáno výše, lze veřejná prostranství dělit do dalších 6 skupin a to podle funkce (společenská, reprezentační, obchodní, shromažďovací, dopravní, rekreační a obytná), dopravního zatížení (pěší zóna, městská ulice, městská třída a dopravní koridory), významu polohy vůči terénu (na terénu, nad terénem a pod terénem), zastřešení (volné či kryté), významu (lokální, místní, okrskový, celoměstský, regionální a nadregionální) a kvalitativní charakteristiky (stabilní a nestabilní) (Šilhánková 2003).

Veřejné prostranství by mělo být vybaveno dostačujícím množstvím městského mobiliáře, jako jsou lavičky, odpadkové koše, lampy, prolézačky či pískoviště pro děti, jelikož městský mobiliář maximálně podporuje vznik různých aktivit ve městě (Šilhánková 2002, Gehl a Gemzoe 2004). Důležitá je zeleň na veřejném prostranství, která produkuje kyslík a vytváří kvalitní a příjemné prostředí. V létě zeleň snižuje teplotu, zvlhčuje ovzduší a především vytváří stín. Také má dobrý vliv na lidskou psychiku (Čábelová 2002). Výhodou zeleně je, že se v průběhu roku mění. Květy,

rašení listů, tvorba plodů či podzimní zbarvení listů oživuje stereotyp veřejného prostranství. Při navrhování keřů je vhodné použít skupinové výsadby než solitéry a střídat pouze pár druhů s nevýrazným zbarvením květů a listů (Sýkora 1998). Nevýhodou zeleně je následná péče, jelikož je nutné ji pravidelně zalévat, hnojit a stříhat. Důležitá je volba zvoleného druhu zeleně, aby byl zvolený druh schopen správně prospívat v daném specifickém prostředí (Čábelová 2002). Například při výsadbě na dětském hřišti se musíme vyvarovat dřevinám, které mají trny či jsou jedovaté.

3.4. Vysvětlení pojmu brownfields

Pojem brownfieldu se objevuje na začátku devadesátých let minulého století spolu se změnami v ekonomice (Vojvodíková a kol. 2014). Tento pojem pochází z angličtiny a doslovný překlad znamená hnědá pole, ale ten se v České republice zatím nepoužívá, jelikož by mohl být zavádějící. Např. ministerstvo životního prostředí používá český ekvivalent „narušené pozemky“, zatímco ministerstvo pro místní rozvoj mluví o „deprimujících zónách“ (Jackson a kol. 2004). Tyto deprimující zóny v důsledku původní činnosti (výroba, těžba) deprimují fyzicky a ekonomicky sebe samy a své okolí (Drkošová 2005, Hurníková 2009). Je zde častá přítomnost starých ekologických zátěží, které jsou reprezentovány cizorodými látkami, které jsou velmi často toxické. Těmito látkami se kontaminuje nejen půda, ale také podzemní a povrchové vody a objekty. Za brownfields označujeme staré, nevyužívané či ekonomicky neefektivně využívané logistické a průmyslové zóny nebo obytné objekty, které se nacházejí na zastavěných územích.

Nejprve se za brownfields označovaly pouze staré a opuštěné průmyslové zóny společně s logistickými centry s rozsáhlými skladovacími prostory nacházející se na administrativním území měst. Postupem času se tímto termínem označovaly zdevastované, nevyužívané, komerční, administrativní, obytné a jiné objekty (nemocnice) či pozemky v urbanizovaném území (Gremlica a kol. 2003). Mohou to být také nevyužívané drážní pozemky, staré zemědělské areály, bývalé vojenské prostory a další.

Ferber a kol. (2006) uvádějí, že po několika desetiletích se pojem brownfields spojuje s městy a místy spojenými průmyslovou výrobou. S brownfieldem souvisejí následné významné ekonomické ztráty, jelikož uvnitř města se nacházejí pozemky,

kteře nepřinášejí řádné výnosy a leží ladem, z toho důvodu jsou velkou přítěží pro město (Drkořová 2005). Představují hlavní překážku a problém pro další rozvoj regionů, měst a obcí směrem k udržitelnosti (Gremlica a kol. 2003). Brownfields zpravidla vznikají jako pozůstatek rezidenční, průmyslové, zemědělské nebo jiné činnosti (Suchý a kol. 2008). Rozsáhlý komplex brownfieldu tvoří dlouhodobě zdevastované a nevyužívané pozemky a objekty, které jsou v blízkosti železničních dopravních cest. Může se jednat například o liniové stavby tratí a vleček, letiště a další (Mansfeldová 2006, Vodný 2011).

V dnešní době se brownfieldem označuje také okolí čerpacích stanic a parkovišť, které je nevhledné a bez stálé zeleně, zpustlé a zanedbané menší části areálu i budov jinak prosperujících podniků, jejich neupravené okolní pozemky, které patří obci či jinému vlastníkovi a zanedbané veřejně přístupné plochy na sídlištích (Gremlica a kol. 2003). Plochy brownfieldu jsou rozmanité a objekty, které na nich stojí, jsou unikátní. Také je důležitý okolní prostor, který je nedílnou součástí celého celku problému (Vojvodíková a kol. 2014).

3.5. Používané definice

Tento pojem je tak rozmanitý, že přesně nelze určit, co do něho patří a co ne, jelikož není známa všeobecně platná definice (Hurníková 2009). Proto existuje hned několik definic. Níže jsou uvedeny příklady nejčastěji používaných definic u nás i ve světě.

Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest se problematikou brownfieldů zabývá několik let a definuje ho jako nemovitost (areál, pozemek, objekt), která se nedostatečně využívá, je zanedbána a eventuálně také kontaminována. Takovouto nemovitost nelze efektivně využívat, aniž by proběhl proces regenerace. Brownfields vznikají následně po průmyslové, zemědělské, vojenské, rezidenční či jiné činnosti. Agentura se stará o Národní databázi brownfieldů, ta slouží k jejich evidenci po celém území České republiky, výběru lokalit pro jejich budoucí využití a urychlení jejich regenerace. Dále slouží ke statistickým účelům, vytipování objektů pro projekty s veřejnou podporou a jako podklad pro stanovení priorit regenerace, tvorbu regeneračních programů a plánů (Národní databáze brownfieldů 2016).

Clarinet (Contaminated Land Rehabilitation Network for Environmental Technologies) definuje plochy brownfields, jako plochy, které jsou ovlivněny

minulým využitím nebo využitím ploch v okolí. Také to jsou plochy opuštěné i nevyužívané, mající reálný či potenciální problém s kontaminací, nacházejí se především v urbanizovaném území a plochy, které potřebují intervenci pro své nové využití či účelné použití. Definice byla vytvořena v rámci evropské pracovní skupiny, která jako první z evropských přístupů vymezila pojem brownfieldu. Skupina Cabernet (Concerted Action on Brownfield and Economic Regeneration Network) se zpravidla považuje za autory poslední části definice, ale Ferber a Tomerius (2003) zásluhy přiřazují Clarinetu. Tato skupina je dnes celoevropsky uznávána v oblasti přístupu k regeneraci brownfields, jelikož vymyslela řadu modelů (Ferber a Grimski 2002).

Ve Velké Británii britské ministerstvo DETR (Department of Environment, Transport and the Regions) definuje brownfields jako plochy, které byly dříve využívané, ale nyní jsou opuštěné. Následně jsou to opuštěné budovy (nepočítaje jednotlivé bytové jednotky), ostatní budovy či plochy zařazené jako rozvojové do rozvojového plánu či mající územní rozhodnutí k bydlení. Také to jsou území či budovy, které byly dříve využívané, a je zde možný další rozvoj. Minulá průmyslová konjunktura odkázala 200 000 ha brownfields současné generaci Britů. Dokázali využít různé přístupy, aby brownfields efektivně využili a tím se stala Velká Británie pro mnohé evropské země vzorem. Některé organizace měly problém s vysvětlením pojmu brownfields, tak ho definovaly jinak. Jako např. Strathclyde Regional Council definuje v roce 1995 brownfields jako městské prostory, které dříve sloužily jako průmyslové (doky, ocelárny) či instituce (školy, nemocnice). Projekt NBSP (National Brownfield Sites Project) uvádějí brownfields, jejichž přítomnost je vždy nutná a brownfields, které se nemusí vždy vyskytovat (Vráblík 2009).

Olivera a kol. (2005) uvádí definice brownfields, které se používají v evropských státech. Např. v Německu definují brownfields, jako budovy a areály nacházejících se v centrech měst, které vyžadují rekonstrukce a sanace, jelikož jsou nevyužívané. Ve Francii se používá definice původně rozvinuté lokality. Taková místa jsou znečištěná a definitivně či dočasně opuštěná, a aby mohla být dále využívaná, je nutná regenerace. V některých zemích se nepoužívá žádná oficiální definice. Například v Nizozemí se chápou brownfields jako zastaralé průmyslové lokality. Ve Švédsku to jsou území, která jsou dnes nevyužívaná a k návratu do přírody potřebují

revitalizaci či sanaci. Ve Španělsku jsou brownfields chápány jako potenciálně kontaminované lokality či průmyslové ruiny.

3.6. Revitalizace a regenerace brownfields

Revitalizace je z dlouhodobého hlediska velmi efektivní proces v problematice brownfields, který je zcela v souladu s principy udržitelného rozvoje (Gremlica 2003). Zdevastované a neudržované nemovitosti způsobují úpadek zájmu o místo, čímž se zvyšuje nezaměstnanost na daném území a snižuje se hodnota dané nemovitosti. Investoři nechtějí investovat do takovýchto budov, protože budova má vysoké finanční náklady. Z tohoto důvodu je důležitý zásah veřejného sektoru do revitalizace nového využití brownfields (Kadeřábková a Piecha 2009). Veřejný sektor by se měl snažit o regeneraci brownfields s minimálními finančními náklady, jelikož musí vyřešit sociální a ekologické problémy území. Často se doporučuje krajská úroveň, někdy ale i městská, která by měla nabízet plochy brownfields soukromým investorům. Investoři mají specifické požadavky na území, jelikož se snaží získat co nejvyšší zisk. Do procesu regenerace brownfields vstupuje veřejný sektor (města, kraje, stát), investoři (developeři) a uživatelé. Tyto základní subjekty mají v území své zájmy (Vráblík 2009).

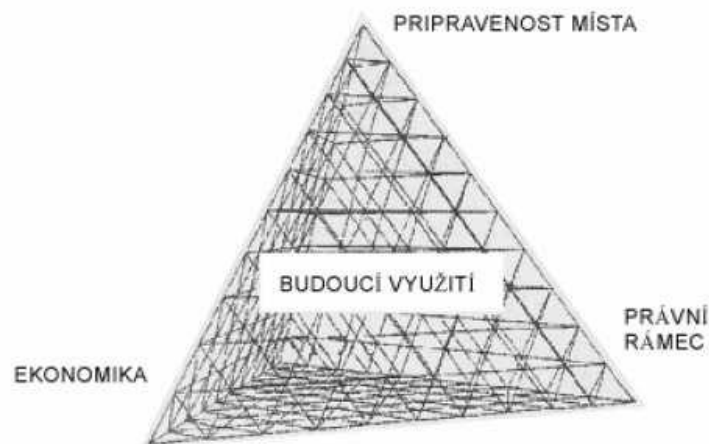
Plochy brownfields jsou znevýhodněné, jelikož se dá předpokládat problém s vlastnickými vztahy, ekologickou zátěží, vyšší finanční náročností i delší dobou přípravy území, která je spojena s následnou realizací. Jedním z cílů projektů revitalizace brownfields by mělo být zachování stávajícího kulturního dědictví pro nové využití a vytěžit co nejvíce z existujícího potenciálu. Kulturní dědictví hraje nadále rozhodující roli ve finanční podpoře na národní a evropské úrovni (Drkošová 2005).

Dalším základním cílem pro revitalizace brownfields je především modernizace a atraktivnější ploch pro novou podnikatelskou činnost, zvýšení bonity poškozených pozemků, profesionální odstranění ekologických zátěží a rizik.

Úspěšná regenerace brownfields je závislá především na přístupu veřejnosti, regulaci a schopnosti řídit rizika, existenci infrastruktury, majetkových vztazích, potenciálu budoucího využití, zdrojích financování, pokrytí nákladů, environmentálním hlediskem a poloze (Kadeřábková a Piecha 2009). Seskupení Contaminated Land Rehabilitation Network for Environmental Technologies uvádí klíčové faktory, které

považuje za důležité v regeneraci brownfields. Jsou to 4 faktory: právní rámec, ekonomická životaschopnost, připravenost místa a budoucí využití. Tyto faktory působí společně a navzájem jsou propojeny a mají stejnou váhu. Vzájemný vztah mezi faktory byl zakreslen do jakéhosi prostorového obrazce, který se nazývá tetrahedron, viz obrázek č. 1 (Vráblík 2009).

Obr. č. 1: Vzájemný vztah klíčových faktorů regenerace brownfields tzv. Tetrahedron

Zdroj: Vráblík (2009)

4. Metodika

Byla provedena analýza širších vztahů města Most a následně také vybrané lokality. Podklady pro analýzu širších vztahů byly použity tyto: Územní plán města Mostu, dokument ze Státního ústavu pro kontrolu léčiv, internetové stránky města Most, výpověď občanů města a také terénní průzkum.

Mapové podklady byly vytvořeny v programu ArcMap 10.2. V tomto programu byly použity vrstvy získané z Magistrátu města Most (Odbor informačního systému -> oddělení GIS). Jednalo se o vrstvy: části obce, funkční plochy a ulice. Dále byly použity servery ArcMap 10.2 a to geportal.gov.cz, ze kterého byla použita vrstva `cenia_t_podklad`, a prohlížecká služba WMS, ze které bylo použito ortofoto. Dále byly použity historické mapy ze Státního okresního archivu Most. Všechny použité mapy mají měřítko 1:50 000, 1:26 000, 1:5 000, 1:2 536, 1:2 500, 1:2 300, 1:200.

Půdorysy navrhovaných řešení byly vytvořeny v programu Garden Planner. Podkladem byla mapa ortofoto 1:5 000. Půdorysy dětského hřiště, tenisového hřiště, parkovacích míst, městského parku a květinového záhonu byly v Garden Planneru vytvořeny v měřítku 1:200. Vizualizace nového řešení veřejného prostranství na vybrané lokalitě byla vypracována v programu SketchUp 2017 a následně převedena do LayOutu 2017, ze kterého byla exportována do formátu .jpg.

Kromě odborné literatury pro sepsání literární rešerše, byla použita ve vlastním šetření obecně závazná vyhláška č. 3/2014: Most. Pro návrh dětského hřiště ve variantě č. 1 byla použita ČSN EN 1176. Norma ČSN 73 6056 byla použita pro navržení všech parkovacích ploch. Tato norma určuje minimální šířku a délku parkovacího místa. Dále byla použita norma ČSN 73 6110 pro navržení šířky chodníků v celém areálu.

5. Vlastní šetření

5.1. Vybrané území

Bylo vybráno území bývalé vojenské jezdecké kasárny. Ve městě Most by bylo vhodné toto území revitalizovat a navrhnout řešení v souladu s územním plánem. Bývalý vojenský areál se nachází v severozápadní části současného města Most ve čtvrti Zahražany. Je obklopen ulicemi Jugoslávská, Jana Opletala, Československé armády a Partyzánská. Areál se začal stavět v roce 1906 a byl zde postaven poddůstojnickým a důstojnický pavilon, strážnice s vězením, budovy mužstva, stáje, marodka, márnice, infekční pavilon, budova pro nemocné koně, malá a velká jízdárna, kovárna, remíza pro vozy, oprava vozů a postrojů (Urbanistický ateliér Ústí nad Labem 2002). Budovy kasáren jsou jednou z památek secesního slohu, které městu zůstaly po likvidaci starého města, které bylo zlikvidováno kvůli otevření obrovského povrchového lomu. Budovy kasáren plnily význam společenský, historický či vojenský, ale původně nebyly postaveny jako reprezentativní budovy. Po odchodu vojáků začaly budovy ve vojenském areálu chátrat. Mostecká uhelná společnost či institut Vysoké školy Báňské měli s areálem své záměry, ale vláda dne 3. srpna 1994 vydává usnesení číslo 418 o privatizaci celého areálu (Vejražka 2002). Areál byl rozprodán zdejším podnikatelům, kteří jsou tu dodnes, avšak mnoho se jich tu vystřídalo.

Rozhodnutím MK 49752/2013 OPP Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče prohlásil v roce 2013 za kulturní památku 16 budov a pozemků, na kterých stojí bývalé vojenské jezdecké kasárny. Budovy, které byly prohlášené za kulturní památku: čp. 1272, 1288, 1289, 1293, 1296, 1302, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1290, 1292, 1298 a 1301.

V bývalém vojenském areálu se nacházejí 2 druhy funkčních ploch, jak vidíme na obrázku č. 2, a to VU1 – nerušící výroba a služby a SX – plocha smíšená specifická. V blízkém okolí areálu je MD – monofunkční plochy dopravy, OU2 – území s převažující funkcí bydlení v nízkopodlažní zástavbě a SM1 – území smíšené městské. V bývalém vojenském areálu převažuje funkce nerušící výroby a služby.

Obr. č. 2: Funkční plochy vojenského areálu Most

Zdroj: Územní plán města Most, 2002

Územní plán města Most (2002) definuje 2 funkční plochy, které se vyskytují v areálu takto: **SX- plocha smíšená specifická** je území se stavbami a zařízením, které mají funkci pro trvalé bydlení v kombinaci s vysokým podílem celoměstského dosahu a občanské vybavenosti, obzvláště nájemního typu s odstavením i garážováním vozidel, především na pozemku dané funkční lokality s vysokým podílem objektů, které mají památkový zájem a plochy veřejných prostranství. Dále lze do ploch smíšených obytných zahrnout jen pozemky staveb a zařízení, které svým technickým zařízením a provozováním nenarušují používání zařízení a staveb v památkovém zájmu a neklesá kvalita prostředí souvisejícího území. V této funkční ploše jsou přípustné stavby pro bydlení a veřejnou vybavenost, jako je např. zařízení pro ochranu obyvatelstva, stravování, výzkum a vědu, veřejnou správu apod. Dále zde mohou být stavby, které nesmí omezit dominantní funkci smíšeného území a mohou tvořit jen doplněk funkce hlavní. Jsou to např. stavby pro střední a učňovské školství. Nesmí se zde ale stavět stavby, které jsou v rozporu s památkovým zájmem stávajících budov.

Ve funkční ploše **VU1 – nerušící výroba a služby** se jedná převážně o stavby a zařízení pro nerušící výrobu a služby. Mohou zde stát stavby, které vůči okolnímu prostředí bez mimořádných opatření nepřekračují stanovené limity z hlediska ochrany životního prostředí a zdraví, především vůči sousedícím plochám s jinou funkčností. Pokud se bude jednat o návrh nových rozvojových lokalit v kontaktu

s obytnými či smíšenými zónami, musí být tento návrh prověřen urbanistickou studií, aby byla zaručena architektonická kvalita a harmonie se sousedními lokalitami. Dále musí být zaručeno, že nová stavba případnými negativními vlivy neomezí, nezatíží a neohrozí životní prostředí a obytnou pohodu sousedů nad míru obvyklou a přípustnou. Dále to mohou být stavby podmíněčné. Jsou to např. budovy sociálního zařízení, kulturní, sportovní či školská střediska.

5.2. Širší vztahy města Most

Město Most je statutárním městem v Ústeckém kraji v okrese Most. Celková výměra obce činí 8 694 ha a nachází se v nadmořské výšce 230 m. n. m. K 1. 1. 2015 mělo město 67 089 obyvatel. Město bylo založeno zákonem o obcích a je veřejnoprávní korporací. Statutárním městem se Most stal dne 12. 11. 2000, kdy zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) nabyl účinnosti a byly volby do zastupitelstev krajů. Primátorem města je Mgr. Jan Paparega (Magistrát města Mostu 2016). Město je tvořeno z 18 katastrálních území a to Dřínov u Komořan, Skyřice, Vtelno, Ervěnice, Komořany u Mostu, Most II, Most I, Třebušice, Souš, Kopisty, Hořany, Konobřez, Pařidla, Slatinice u Mostu, Čepihory, Střimice, Velebudice a Rudolice na Bílinou. Z těchto katastrálních území je 13 v současné době bez jakékoliv obytné zástavby, jelikož je zde minulost těžební činnosti (Urbanistický ateliér Ústí nad Labem 2002). Na obrázku č. 3 můžeme vidět členění správního území ve městě Most. Město se člení na 8 místních částí. Tyto části se skládají Komořan, Most, Rudolice, Souš, Starý Most, Velebudice, Vtelno a Čepihory.

Obr. č. 3: Členění správního území ve městě Most

Zdroj: Územní plán města Most, 2002

Životní prostředí města je zatíženo těžkou a nebezpečnou průmyslovou technologií, devastovanou krajinou, narušenou historickou skladbou osídlení (neexistující osy historického rozvoje, nedokončený systém veřejných prostorů) a se značnou oslabenou sociální skladbou, jejímž důsledkem je vysoká nezaměstnanost (Urbanistický ateliér Ústí nad Labem 2002).

5.2.1. Historie města Most

V minulosti bylo královské město Most významné centrum z hlediska ekonomického, politického a v neposlední řadě také vojenskostrategického, jelikož jeho poloha, bohatství a velikost byla pro mnohé lákadlem. První zmínku o existenci města máme z Kosmovy kroniky, která se zabývá mimo jiné také otázkou vojenského využití území a datuje se k létům 1039-1040 (Kosmas 1972). Václav I. v letech 1238-1248 nechal nad městem vybudovat kamenný hrad Landeswarte, tím pozvedl vojenský význam města a po dobu následujících staletí tento hrad tvořil charakteristickou siluetu. Svou strategicky významnou polohou tvořil správní centrum nové mostecké provincie. Přesné datum založení města nelze určit, jelikož se nedochovala zakládací listina města, ale dá se předpokládat, že město vzniklo ve spojitosti s rostoucím významem hradu (Pokorná 1991).

V 60. letech 13. století město patřilo k ekonomicky nejmocnějším, neboť společně s Prahou, Žatcem, Českými Budějovicemi, Plzní a Louny patřilo k mincovním městům. Roku 1595 se Most stává mocným feudálem, jelikož Zbyněk Berka z Dubé vykupuje od Rudolfa II. mostecký hrad na vrchu Hněvím spolu s okolními statky. Již v roce 1613 byly započaty dějiny průmyslového rozvoje města a okolí, jelikož měšťan Jan Weidlich dostal královské privilegium, aby mohl u obce Havraň těžit uhlí. Mezi první otevřené hnědouhelné doly patří Robert (1860), Anna (1868), Johan, George a další. Město v roce 1870 zahájilo železniční dopravu a v témže roce byla také založena Mostecká uhelná společnost (Vejražka 2002). Tato společnost byla základem pro dnešní těžební společnosti v Mosteckém regionu. Na přelomu března a dubna roku 1932 se v Mostě konala stávká horníků severočeského hnědouhelného revíru, která byla největší v období první republiky a ve střední Evropě, která nebyla potlačena. Horníci chtěli hlavně zastavit snižování mezd a jejich propouštění (Fröhlichová a Mannlová-Raková 1982). Tato stávka měla dvě oběti z horníků, ale slavila vítězství, jelikož požadavky horníků byly alespoň z části splněny (Vejražka 2002).

Město Most potkalo hned několik tragických událostí. První z nich byl požár, který vypukl v neděli navečer 11. března 1515. Tento požár nebyl v historii města prvním, ale svým rozsahem doposud neměl obdoby. Během krátké doby zničil většinu města a několik stovek lidí zahynulo v plamenech. Oheň také zničil i všechny archivní dokumenty o nejstarších dějinách města (Pokorná 1991). Další zkázu pro město znamenaly náboženské války v 17. století, ale i přes to město získávalo na významu. Tragickou událostí byl také další velká požár v roce 1820. Po tomto požáru se město začalo rozpínat do šířky, jelikož byly zasypány příkopy a zbourány hradby (Vejražka 2002).

Počátek 20. století společně s první světovou válkou nikterak nezasáhly do vývoje města a město pokračuje dál ve svém vývoji, kdy po roce 1948 se dále stavějí tradiční cihlové domy. V dalších letech se ale přešlo na rychlejší panelový způsob stavby a Most se začíná dělit na dvě části a to starý a nový Most. V roce 1964 se rozhodlo o otevření velkého hnědouhelného lomu, který umožní vytěžit veškeré uhlí, které se nacházelo ve starší části města. Město, které zde stálo bezmála osm století, postupně zmizelo z krajiny a nahradilo ho panelový monolit, které postrádá jakýkoli historický ráz (Vejražka 2002).

5.2.2. Zdravotnická zařízení

Ve městě Most se nachází celkem 240 zdravotnických zařízení, jak můžeme vidět v tabulce č. 1. Nejvíce zdravotnických zařízení je zde stomatologických. Dále jsou soukromé ordinace s počtem 36 zdravotnických zařízení. Praktických lékařů pro dospělé je zde 32 a pro děti a dorost 20. Ostatních zdravotnických zařízení je 20. Gynekologických zařízení je v Mostě 12, ať už jsou to soukromé ordinace, praktičtí lékaři gynekologie či dětská gynekologie. Počet lékáren ve městě činí 10. Nejvíce je zde zastoupena Česká lékárna holding, a. s., Dr. Max Lékárna. Dále v tabulce jsou nelékařské zařízení kterých je 9 a můžeme sem zařadit například rehabilitace. Zdravotnických zařízení zabývajících se optikou nalezneme v Mostě 6. Agentury pro domácí péči jsou ve městě 4. Dále jsou tu 2 zařízení zabývajících se psychologíí. Důležité jsou tu 2 pohotovosti a to Lékařská pohotovostní služba a Ambulantní pohotovostní péče pro děti a dorost v ulici J. E. Purkyně.

Tab. č. 1: Zdravotnická zařízení ve městě Most

Druh zdravotní péče	Počet
stomatolog	46
soukromé ordinace	36
praktický lékař pro dospělé	32
praktický lékař pro děti a dorost	20
Ostatní	20
Gynekologie	12
Lékárna	10
Nelékařské	9
Optika	6
Laboratoře	5
ošetřovatelská péče	4
Pohotovost	2
Psycholog	2
Celkem	204

Zdroj: SÚKL, 2016

5.2.3. Doprava

Územní plánu města Most hodnotí dopravní situaci v extravilánu relativně dobře a to zejména z pohledu dopravních vazeb tranzitního charakteru. Silniční doprava města je zastoupena tahy I. třídy, které propojují v jižním směru oblasti podkrušnohorské pánve s regionem Žatecka a Plzeňska, na západě propojuje s oblastmi Chomutovska a Karlovarska a na východě Ústecko respektive Liberecko. Prostřednictvím systému silnic I. třídy je Most propojen s oblastí Lounska a pak zejména s Prahou. Nejdůležitější dopravní silnice v území je silnice I/13 Karlovy Vary – Chomutov – Most – Teplice – Děčín, která pokračuje směrem na Liberec. Tato silnic je významná tím, že přenáší dopravní zátěž mezi Libereckou aglomerací, Severočeskou hnědouhelnou pánví a Chebsko-Karlovarskou aglomerací. Druhou extravilánovou dopravní osou, která je významná je silnice první třídy I/27 Plzeň – Žatec – Most – Litvínov – Dubí. Dále je zde silnice I/15 Most – Litoměřice – Česká lípa, která je silně zatížena. Silnice II/255 Postoloprty – Počeradý – Třebušice – Záluží je součástí systému silnic II. třídy. Dále jsou zde silnice III/2538 Most – Braňany a silnice III/0134 v Komořanech a III/2565.

Místní komunikační síť se dělí ve městě Most na nadřazenou a doplňující uliční síť. Nadřazené místní komunikace zahrnuje sběrné trasy včetně průtahových úseků

silničních tahů, které vedou okrajovými partiemi zástavby. Místí komunikace ve městě mají charakter pravidelných sítí ulic městského typu, které jsou přímo napojeny na vnější silniční tahy, vedené po okraji zástavby města.

V prostoru sídelního útvaru je železniční síť zastoupena zejména tratěmi č. 130, 110, 113 a 135, které se střetávají v mosteckém železničním uzlu.

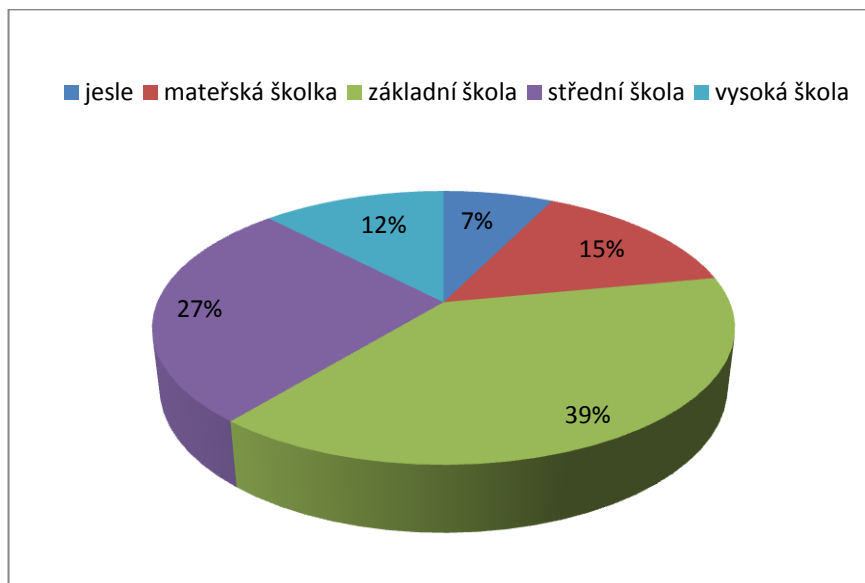
Na území města k hromadné přepravě osob patří vnější autobusová doprava ČSAD, místní tramvajová a autobusová městská hromadná doprava a železniční doprava.

Ve městě je výrazný deficit plochy klidové dopravy, hlavně v obytných částech s panelovou výstavbou, kde je velmi vysoká hustota zalidnění.

5.2.4. Vzdělávací instituce ve městě

Zastoupení škol je ve městě na dobré úrovni. Celkem se v Mostě nachází 41 škol a na obr. č. 4 můžeme vidět jejich strukturu. Nejvíce škole je základních s 39%, z nichž 2 školy jsou umělecké, a 1 základní škola je spojena s mateřskou školou. Dále jsou střední školy s 27%. Nejvíce jsou zastoupeny soukromými školami např. Střední odborná škola podnikatelská, s. r. o. Ve městě můžeme nalézt 4 veřejné střední školy např. Podkrušnohorské gymnázium, Most. Mateřské školy jsou ve městě s 15%. Dvě mateřské školy jsou soukromé a to NATUS – soukromá mateřská škola Borůvka s. r. o. a AMA SCHOOL. Tato mateřská škola je spojena společně se základní školou. Dále jsou vysoké školy s 12%, z kterých je jedna škola soukromá a to Vysoká škola finanční a správní, o. p. s. Detašované pracoviště zde mají dvě školy Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem a Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava. Pracoviště má zde Česká zemědělská univerzita v Praze a Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. Nejméně jsou ve městě zastoupeny jesle, kterých je 7%. Jsou to Středisko denní péče pro děti do tří let věku a Střediska denní péče v Mateřské škole.

Obr. č. 4: Struktura vzdělávacích zařízení ve městě Most

Zdroj: autorka práce, 2016

5.2.5. Komerce ve městě

Ve městě Most můžeme nalézt nespočet obchodů, restaurací, ubytování apod., proto se tato práce zaměří na nejbližší okolí vybraného území. Hned vedle vybrané budovy čp. 1285 je Pizzeria Nautico. O tři ulice dále je Restaurace Chang Cheng. Na východ od vybrané budovy se nalézají restaurace např. Mostecká krčma, Steak bar Route 66, Restaurace u Švejka. V blízkém okolí jsou samozřejmě pobočky České pošty a nechybí zde ani Městská policie, sportovní hřiště či obchody.

5.2.6. Kultura a volný čas ve městě

Město má dobré kulturní vyžití, jelikož je zde několik hudebních klubů, kino Kosmos, které promítá v sálech 3D filmy a pořádá nedělní pohádky pro děti. Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve sklepních prostorech nabízí Galerii výtvarného umění v Mostě. Tato galerie je zaměřena především na umělecké styly 20. a 21. století. Další galerii můžeme nalézt v prostorech Městské knihovny v Mostě a to Galerii Zlatá trojka. Na I. náměstím se nachází Městské divadlo v Mostě, které bylo navrženo ostravským architektem Ivo Klimešem. Divadlo má nepravidelný tvar šestiúhelníku a pojme až 500 diváků. Ve městě je také dětské a mládežnické profesionální loutkové Divadlo rozmanitosti - Městské divadlo Most.

5.2.7. Sportovní aktivity ve městě

Ve městě Most je mnoho sportovního vyžití. V roce 2015 bylo město vyhlášeno jako Evropské město sportu. Největší sportovní areály jsou zde Aquadrom, Aerodrom, Autodrom, Hipodrom, fotbalový stadion, zimní stadion. Dále jsou zde menší sportovní střediska jako např. Areál netradičních sportů, fitness centrum Tornádo a sportovní areál Benedikt, Sportovní hala Most. Ve městě je vybudovaná kvalitní síť cyklostezek.

5.2.8. Zeleň ve městě

Vznik městské zeleně ve městě Most se spojuje se vznikem nového města. Městské parky a příměstská zeleň je pro občany města důležitá a právem na ni mohou být pyšní. V dnešní uspěchané době si lidé občas potřebují odpočinout od ruchu města. A kde jinde si odpočinout než v městském parku. Významnými parky jsou například park Zahražany, park v ulici Čsl. armády, park v ulici Jiřího Wolкера, park nad sportovní halou, park v ulici Slovenského národního povstání, lesopark Šibeník a další. Střed města se pyšní asi nejhezčí městskou zelení ve městě. Můžeme zde najít například na 1. náměstí lipovou alej, na 2. náměstí alej z platanů. Dále jsou zde kaskádové záhony, které můžeme vidět u Městského divadla v Mostě, viz obrázek č. 5. Budovu Magistrátu města Mostu obklopuje keřová výsadba a hned vedle budovy můžeme nalézt parčík borovic černých (Ekologické centrum Most, 2017). Ve městě se dále nalézají aleje stromů, které jsou například u ulice Čsl. armády. Ulice tř. Budovatelů lemují duby červené (*Quercus rubra*). Další alej je u ulice Moskevská, kde se nachází alej lípy malolisté (*Tilia cordata*) a lípy velkolisté (*Tilia platyphyllos*).

Obr. č. 5: Kaskádové záhony u městského divadla

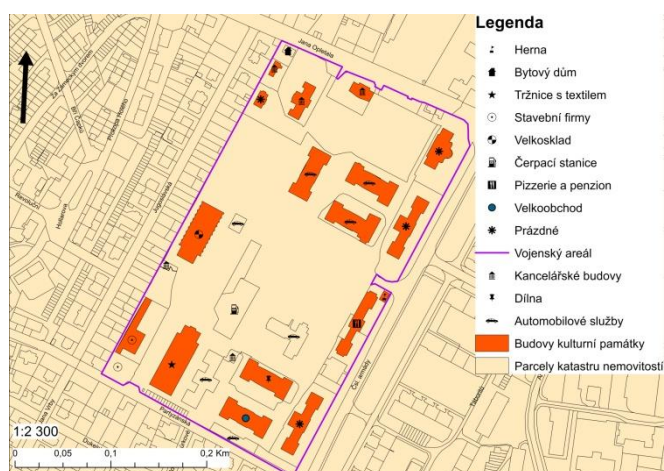
Zdroj: www.imostecko.cz, 2017

O městskou zeleň pečují ve městě Technické služby města Most, které mají na starosti přibližně 20 000 stromů. Realizují sadové úpravy, chemicky likvidují škůdce a plevel, udržují travnaté porosty po celý rok, zařezávají stromy a keře z důvodu zdravotních či bezpečnostních apod. Magistrát města Mostu nechává zpracovat pasportizaci stromů ve městě. V minulých letech byly zpracovány sídliště Výsluní a Liščí vrch. V současné době jsou zmapovány další lokality ve městě. Díky pasportizaci může občan zjistit všechny důležité informace o jednotlivých stromech, například jeho výšku, průměr kmene či zdravotní stav. Tyto informace můžeme nalézt na veřejném portálu www.stromypodkontrolou.cz (Magistrát města mostu, 2017).

5.3. Současný stav bývalých vojenských kasáren

Bývalý vojenský areál má přibližně rozlohu 0,9029 km² a nalézá v něm 25 budov. Areál byl dříve obehnan zděnou stěnou, která byla v 21. století zbourána a zbyla jen malá část, která odděluje areál od ulice Partyzánská. Jelikož se zde nalézají budovy, které jsou kulturní památkou, mají zde majitelé těchto budov komplikovanější rekonstrukce staveb a plány na jejich budoucí využití. Magistrát města Mostu tyto budovy, které jsou kulturními památkami, kontroluje a dohlíží na jejich stav, proto také většina budov byla zrekonstruovaná. Většina úprav se týkala střech a interiérů budov. Venkovní omítka u všech budov byla zachována původní, jako celkový ráz areálu. V současné době je areál využíván převážně pro komerční účely, jak můžeme vidět na obr. č. 6.

Obr. č. 6: Současné stávající využití budov v bývalém vojenském areálu

Zdroj: Územní plán města Most, 2002

V areálu se nacházejí 4 nevyužívané budovy, které chátrají a čekají na další využití, jelikož v současné době jsou to brownfields. Tyto budovy můžeme vidět na obrázcích č. 7-10. Pohled na tyto budovy je z ulice Čsl. armády.

Obr. č. 7: Současný stav budovy čp. 1285, která je na prodej

Zdroj: autorka práce, 2016

Obr. č. 8: Chátrající budova čp. 1283

Zdroj: autorka práce, 2016

Obr. č. 9: Rekonstrukce budovy čp. 1282

Zdroj: autorka práce, 2016

Obr. č. 10: Nejsevernější budova vojenského areálu čp. 1302

Zdroj: autorka práce, 2016

U budov čp. 1285, 1283 a 1282 byla v posledních letech střecha v havarijním stavu. Do budov zatékalo a byl zničen interiér. Jelikož budovy byly vyhlášeny kulturní památkou, museli vlastníci budov zajistit, aby budovy nebyly dále devastovány. Vlastníci museli střechu opravit a budovy zajistit, aby zde nemohly vniknout cizí osoby. I když mají budovy nové střechy, tak o ně není zájem a chátrají, jsou nevyužívané a nikdo se o ně nestará. Dokonce budova čp. 1285 je už delší dobu na prodej, jelikož majiteli nebyl Magistrátem města Most schválen záměr, který zde plánoval.

Do areálu bývalých jezdeckých kasáren můžeme vjet z ulice Partyzánská, z ulice Čsl. armády, kde byla zachována bývalá vrátnice vojenského areálu a z ulice Jana Opletala. Tyto vjezdy také slouží pro vchod návštěvníků kasáren. Jelikož se uvnitř

areálu nevyskytují žádné chodníky, pouze silnice, je pěší pohyb po areálu relativně nebezpečný. Co se týče hromadné městské dopravy, tak přímo u areálu v ulici Jana Opletala je zastávka Most, Gymnázium autobusu č. 17 a 20. Další zastávka těchto autobusů je Most, Čs. armády, která se nachází poblíž kruhového objezdu silnice Čsl. armády. Z centra města je možné se dostat k vojenskému areálu pěšky, cesta trvá přibližně 10 minut.

Stoková síť, kde se nachází bývalý vojenský areál, je vybudovaná oddílná kanalizace. Na základě celkového uspořádání vedlejších a hlavních sběračů je zde stoková síť soustavy úchytné. V ulici Čsl. armády začíná kmenový sběrač A, který prochází směrem k Bílině. Souběžně s řekou je veden sběrač A podél toku až do ČOV Chanov. Všechny ostatní hlavní sběrače ústí do kmenového sběrače.

5.3.1. Terénní průzkum – problémy v areálu

Terénním průzkumem bylo zjištěno, že areál se nenachází v dobrém stavu, i když jsou zde budovy převážně využívané. Téměř žádná budova v areálu se nedá považovat za kompletně zrekonstruovanou, jelikož jsou zde rozsáhlé budovy, které mají různé majitele, ale ti je dále pronajímají soukromým firmám. Z toho vyplývá, že každý pronajímatel budovy udržuje majetek v různém stavu. V areálu se tedy nachází např. takové budovy, kde polovina stavby je ve velmi dobrém stavu a druhá část se téměř rozpadá, viz obrázek č. 11, kde je pravá strana v havarijním stavu a levá je využívána ke komerci.

Obr. č. 11: V budově čp. 1290 sídlí firmy EZAMO, AKU – SICHR s. r. o. a Opravna výfuků U Medvěda

Zdroj: autorka práce, 2016

S výše uvedenými skutečnostmi souvisí také problém oplocení uvnitř areálu. Některé plochy jsou oplocené jako například plocha u autobazaru, autodílny či hlídaného parkoviště. Naopak v některých místech byl plot odstraněn. Na obrázku č. 12 můžeme vidět pozůstatky plotu, které nebyly zcela odstraněny.

Obr. č. 12: Zbytky odstraněného plotu

Zdroj: autorka práce, 2016

U vjezdu do areálu z ulice Čsl. armády je umístěna informační tabule, která je poničená a můžeme ji vidět na obrázku č. 12. Tato cedule je v celém areálu jediná, i když se zde nacházejí 4 konstrukce, které by se daly využít pro informační tabule či komerční reklamu, což můžeme vidět na obrázku č. 13. Bohužel tyto rámy pouze v areálu rezaví a nevyužívají se.

Obr. č. 12: Informační tabule Průmyslová a obchodní zóna, která je poškozená

Zdroj: autorka práce, 2016

Obr. č. 13: Jeden ze čtyř rezavých a nevyužitých rámců

Zdroj: autorka práce, 2016

Co se týče ostatních městských mobiliářů jako je například odpadkový koš, lavička, fontána či zahrazovací sloupky bývalý vojenský areál postrádá. Zahrazovací sloupky jsou v areálu nahrazeny betonovými tvárnici, které jsou na obrázku č. 14, a které do areálu esteticky nezapadají. Tyto betonové tvárnice nejsou ani připevněny k zemi, či k sobě, proto mohou být nebezpečné pro návštěvníky areálu.

Obr. č. 14: Betonové tvárnice, které blokují vjezd aut

Zdroj: autorka práce, 2016

Dále areál zcela postrádá systém cest. Na obrázku č. 15 můžeme vidět, že se v areálu vyskytují pouze silnice a to buď betonové či dlážděné kostkami. Různorodost silnice můžeme vidět na obrázku č. 16. Chodci a automobily zde mají volný pohyb a tudíž by zde mohla vzniknout mezi nimi kolize.

Obr. č. 15 Výhled od Gigantextilu směrem jižní části areálu, kde je vidět absence chodníků

Zdroj: autorka práce, 2016

Obr. č. 16: Betonová silnice a dlážděná silnice kostkami

Zdroj: autorka práce, 2016

V areálu se nachází tenisové hřiště, které je blízko benzinové pumpy a můžeme ho vidět na obrázku č. 17. Hřiště je zarostlé trávou a jsou zde 2 rezavějící sloupky, které slouží pro uchycení tenisové sítě. Oplocení tenisové hřiště je ve špatném stavu. Na hřišti se nachází pouze 1 plastová židle, která je poškozená, jinak se zde nenachází žádné lavičky či odpadkové koše.

Obr. č. 17: Neudržované tenisové hřiště

Zdroj: autorka práce, 2016

Vedle budovy čp. 1285, která je u ulice Čsl. Armády, je zmenšenina hradu viz obrázek č. 18. Model hradu dříve sloužil jako estetický prvek, který obklopovalo malé uměle vybudované jezírko, které postupem času vyschlo, a model hradu začal

chátrat. Celý model je výrazně poničený, zarostlý keřem a obklopuje ho mnoho odpadků. Model hradu je z jedné strany obklopen 2 tújemi.

Obr. č. 18: Maketa fiktivního hradu, která dnes vypadá jako zřícenina

Zdroj: autorka práce, 2016

Dalším problémem bývalého vojenského areálu je odvod dešťové vody. Nové rekonstruované budovy či budovy s novou střechou, mají nově udělané okapy, ale když se podíváme na obrázek č. 19, můžeme vidět, že odvod vody od budovy není žádný. Může vzniknout problém podmáčení sklepů a základů budovy.

Obr. č. 19: Absence odvodu dešťové vody směrem od budovy

Zdroj: autorka práce, 2016

Nejen estetickým problémem areálu jsou odhozené odpadky či odpady ze stavebnictví. Tvoří se zde menší skládky, které můžeme vidět na obrázku č. 20. Dalším problémem je zdevastovaná dřevěná suchá toaleta, která je u budovy čp.

1282. V areálu se nacházejí kanály, které mají pouze dřevěný poklop. Tyto poklopy jsou zdevastované, viz obrázek č. 21. Návštěvníkům by mohlo hrozit nebezpečí úrazu.

Obr. č. 20: Vznikající skládka

Zdroj: autorka práce, 2016

Obr. č. 21: Prošlápnutý dřevěný poklop kanálu

Zdroj: autorka práce, 2016

V areálu můžeme také nalézt schody, které nikam nevedou. Schody jsou umístěny za budovou restaurace Pizzerie Nautico a další jsou u vjezdu do areálu ze silnice Čsl. armády. Všechny schody jsou přibližně 1 m od silnice, takže nástup na ně je celkem obtížný. První schody vedou do slepé uličky, kde se nachází černá skládka, která je vidět na obrázku č. 20. Dále cesta nikam nevede. Na obrázku č. 22, můžeme vidět schody, které vedou přímo do keře. Jiné schody zase vedou přímo do plotu.

Obr. č. 22: Schody vedoucí přímo do keře

Zdroj: autorka práce, 2016

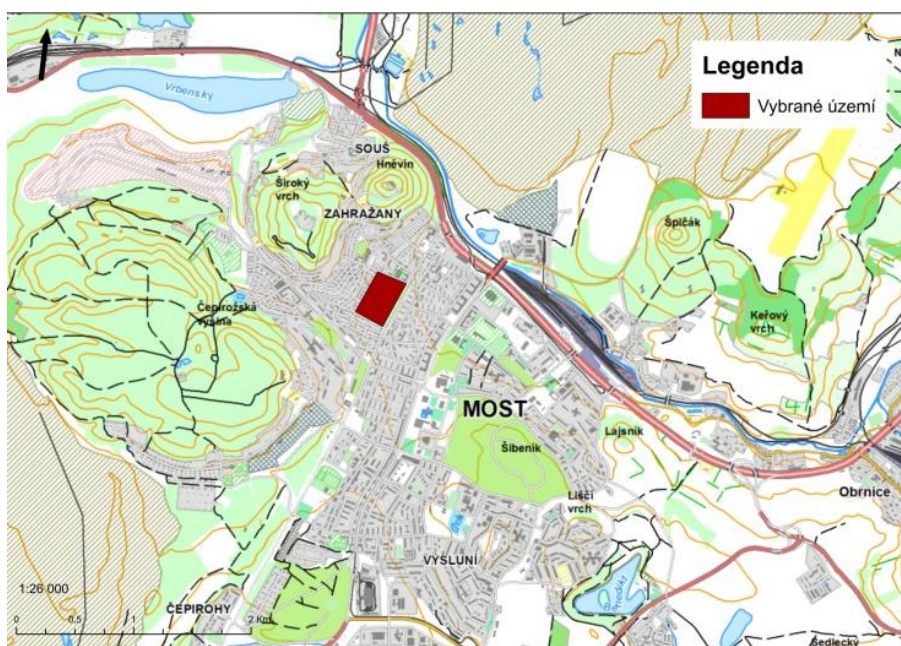
Celkově je areál ve velmi špatném stavu, jak vyplývá z předešlých kapitol. Z toho vyplývá, že pro turisty, místní obyvatele a případné investory není tento areál atraktivní. Bylo by tedy vhodné celý areál revitalizovat a tím ho zatraktivnit. Taková revitalizace by mohla zaujmout případné investory, kteří by do areálu dále investovali, a areál by se stal přínosem pro celé město Most.

5.4. Návrh řešení

Vybraná lokalita se nachází v severozápadní části Mostu v městské čtvrti Zahražany. Nachází se zde bývalý vojenský areál, který je z větší části využíván, ale jsou zde 4 budovy brownfields. Město Most preferuje navržené 2 varianty, které budou v souladu s územním plánem.

Areál je od středu města vzdálený přibližně 10 minut pěší chůzí. Uvnitř areálu jsou nevyužívané budovy, které chátrají a rozpadají se. Město má zájem tyto budovy zrekonstruovat a využívat, jelikož byly v roce 2013 prohlášeny za kulturní památku.

Obr. č. 23: Bývalý vojenský areál nacházející se v městské čtvrti Zahražany

Zdroj: ArcMap 10.2., 2016

Po konzultaci s městem Most bylo doporučeno, aby celý areál po revitalizaci byl využit dvěma způsoby a to:

- 1) pro bytové prostory,
- 2) jako občanská vybavenost.

5.5. Varianta č. 1 – využití území pro bytové prostory

První varianta se zabývá využitím prázdných budov, které jsou brownfields na daném území, pro bytové prostory. Jsou to budovy čp. 1285, 1283, 1282 a 1302. Je nutné celou revitalizaci bývalého vojenského areálu přizpůsobit této variantě.

V areálu převažují plochy určené ke komerci. Nejvíce se zde vyskytují automobilové služby, jako je např. čištění vozidel, čerpací stanice (B. P. City), autoservis, autobazar, pneuservis, prodejna autodílů, autoalarmy, opravna výfuků apod. Také je zde tržnice s textilem, která se jmenuje Gigantextil. Dále v areálu je například stavební firmy (STAVMOST, s. r. o. a Günther Mayer) či prodejna stavebního materiálu Delfy, Pizzerie Nautico a penzion, kancelářské budovy, ve kterých sídlí například SDĚLMONT s. r. o., ZAT sdružení Most apod. V areálu jsou rovněž plochy využívané jako travnaté plochy s městskou zelení. Ze stromů je nejvíce zastoupen jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*). V areálu najdeme také například vrbu jívu (*Aesculus hippocastanum*), javor mléč (*Acer platanoides*), tuje západní

(*Thuja occidentalis*), topol osika (*Populus tremula*), smrk pichlavý (*Picea pungens*), bříza bělokorá (*Betula pendula*) a trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*).

Obr. č. 24: Současné funkce ploch v bývalém vojenském areálu

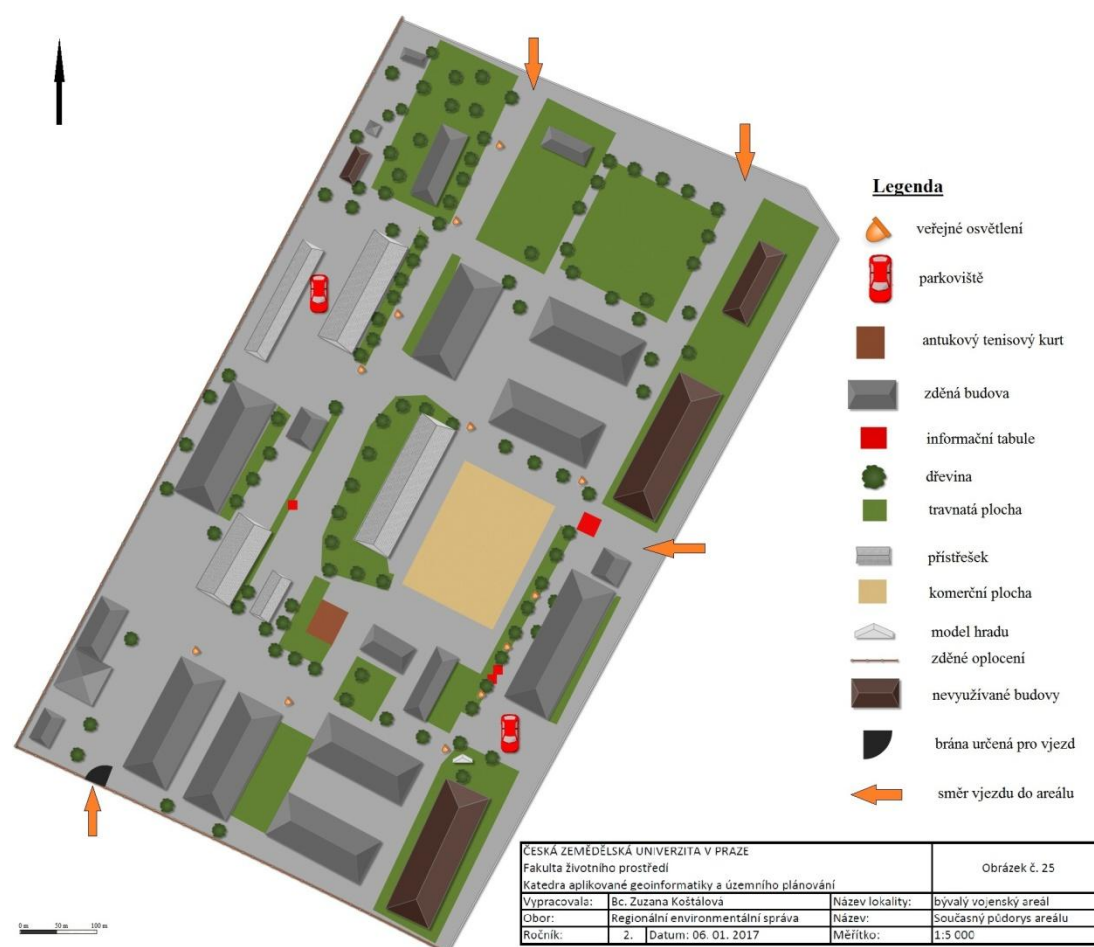

Zdroj: ArcMap 10.2., 2016

V areálu můžeme nalézt 2 funkční plochy, které slouží pro dopravu v klidu, přičemž 1. parkoviště je u budovy čp. 1284, která je využívána jako Pizzeria Nautico. Parkoviště je určeno pro zákazníky pizzerie. Další parkoviště je severní straně areálu, které je pod přístřeškem a je nonstop hlídané a placené.

Uprostřed areálu můžeme vidět plochu, která je využívána jako tenisové hřiště. Hřiště je oploceno drátěným plotem. Sloupky a část plotu jsou zrezivělé a povrch uvnitř kurtu je neupravený. Hřiště je zarostlé trávou, je vidět pouze část čar, které vytvářejí hranice hřiště. Na hřišti jsou 2 zrezivělé sloupky, které slouží pro uchycení tenisové sítě. Kurt je dlouhodobě nevyužívaný.

Obr. č. 25: Aktuální půdorys a uspořádání řešeného území

Zdroj: Garden planner, 2016

V areálu budou vytvořeny nové funkční plochy jako například dětské hřiště či plocha sloužící k setkávání občanů. V areálu je nedostatek volně přístupných parkovacích míst, proto budou vytvořena nová místa, která budou sloužit pro obyvatele nově zrekonstruovaných domů a návštěvníky vojenského areálu. U bytových domů bude plocha určená pro komunální odpad. U každého bytového domu budou postaveny kontejnery na smíšený odpad. U budovy čp. 1283 budou také kontejnery na tříděný odpad, jako je papír, plast, sklo a kartonové krabice. Tyto kontejnery budou sloužit pro budovy čp. 1283 a 1282. Jelikož jsou bytové domy relativně daleko od sebe, je zapotřebí, aby kontejnery na tříděný odpad měla budova čp. 1302 a 1285 samostatně. Vedle budovy čp. 1285 bude revitalizované jezírko společně s novým modelem hradu. Pozornost při revitalizaci areálu si také vyžádá tenisové hřiště, aby mohlo být občany využíváno.

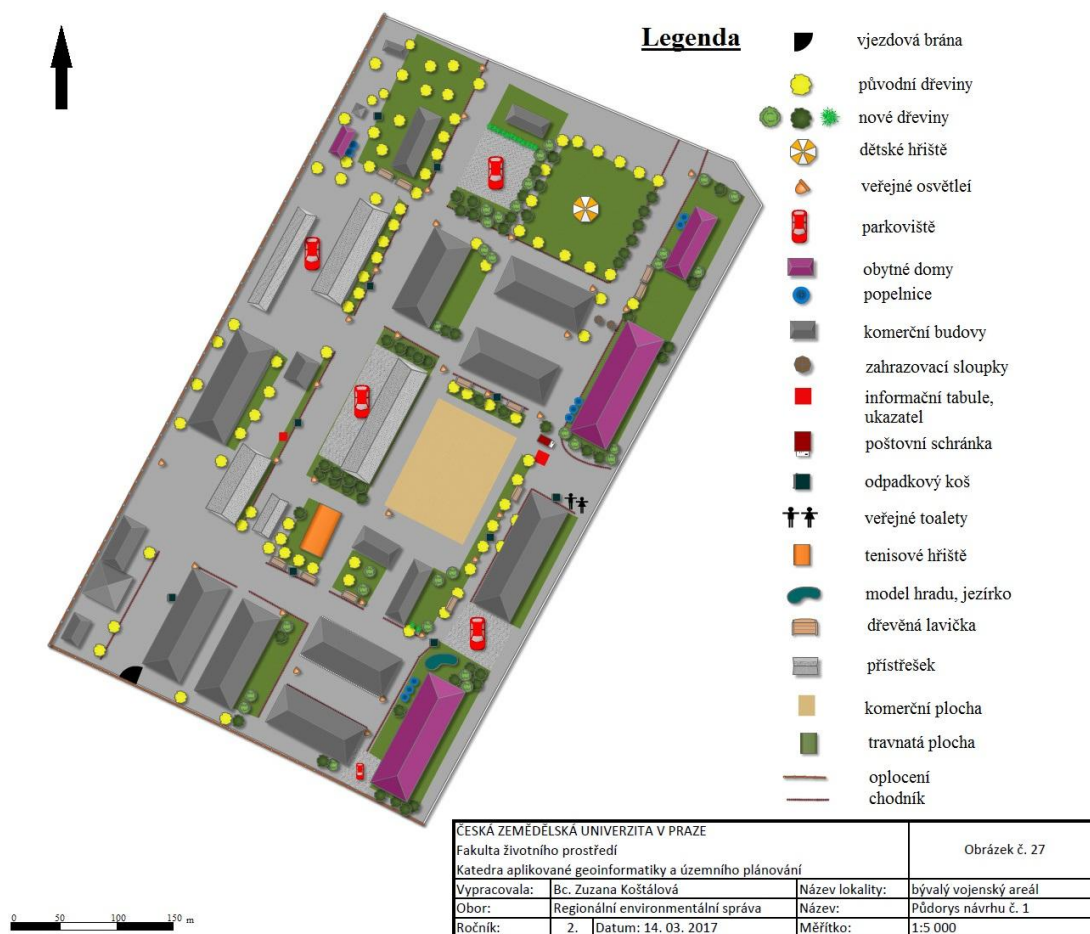
Obr. č. 26: Funkční využití ploch pro variantu č. 1

Zdroj: ArcMap 10.2., 2016

Při vjezdu do areálu z ulice Čsl. armády bude z budovy, která dříve sloužila jako vrátnice, vybudovaná veřejná toaleta. Dále bude zrekonstruovaná informační tabule, která je v současné době potrhána a bude zde také nově vybudovaná poštovní schránka. V areálu bude ještě umístěna směrovka, která bude kousek od čerpací stanice. Po celém areálu bude vybudovaná nová cestní síť pomocí betonového chodníku. Chodník bude oddělen od silnice vertikálně a to zvýšenou obrubou. Podél chodníku bude také vytvořen odvodňovací prvek, který bude umístěn podélně zvýšeného obrubníku a odvodní povrch místní komunikace. Bude použita minimální šířka chodníku a to 1,50 m, která umožní jízdu dětského kočárku, invalidního vozíku či aby si lidé nepřekáželi, mohli se předcházet a vešli se na chodník i se zavazadly (ČSN 73 6110 2006). Za budovou čp. 1284 budou odstraněny betonové tvárnice a budou nahrazeny bezpečnějšími zahrazovacími sloupky a to sloupky z kvalitního vymílaného betonu.

Obr. č. 27: Půdorys návrhu varianty č. 1

Zdroj: Garden planner, 2016

5.5.1. Návrh dětského hřiště

Travnatý plac, který se nachází za budovou čp. 1282, bude využit pro dětské hřiště. Hřiště bude vybudováno pro děti předškolního, ale i školního věku. Důležitou součástí hřiště jsou lavičky a budou sloužit především pro rodiče či jinou odpovědnou osobu, která doprovází děti v předškolním věku.

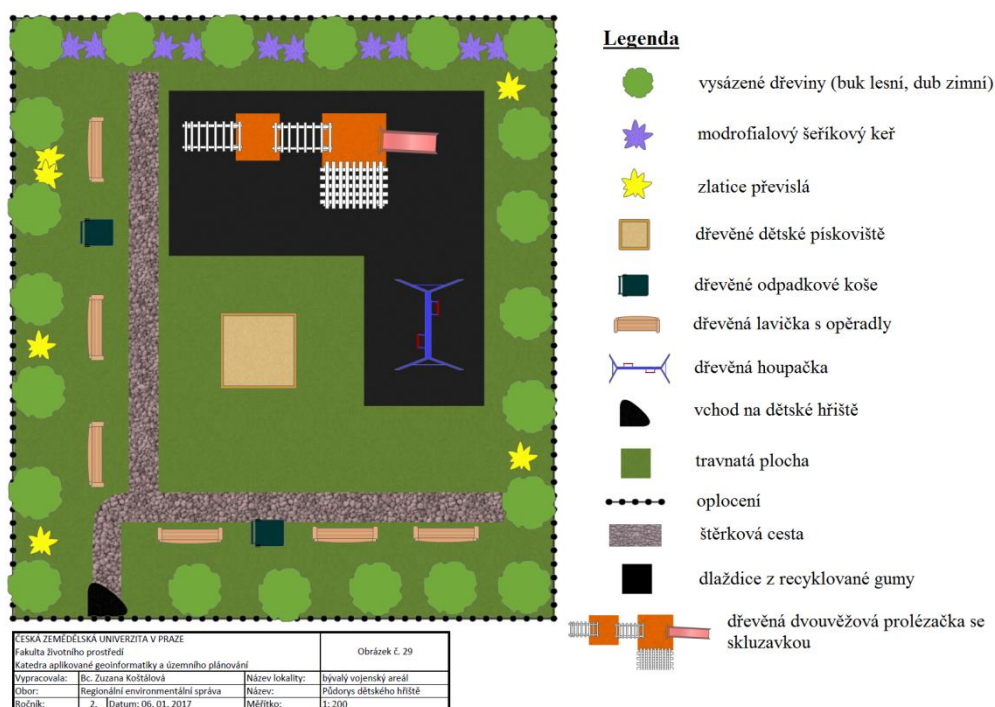
Obr. č. 28: Travnatá plocha s městskou zelení, která leží ladem

Zdroj: ArcMap 10.2., 2016

Hřiště bude oploceno, kvůli ochraně dětí, ale také aby se zabránilo vstupu vandalů či volně pobíhajících psů. Hřiště bude označeno informační tabulí, na které budou informace o nejbližším zařízení, tj. telefonu k přivolání záchranné služby. Dále zde bude telefonní číslo, kde budou moci lidé nahlásit závažné poškození hřiště. Vstup na hřiště bude bez překážek a kdykoli přístupný například pro záchrannou službu či veřejnost. Vstupem na hřiště bude štěrkový chodníček, který bude také podél laviček a bude široký cca 0,75 m. Aby se v areálu mohli volně a bez problémů pohybovat například rodiče s kočárkem. Na dětském hřišti budou 2 odpadkové koše bez stříšky, které mají konstrukci z ocelových profilů, uvnitř vyjímatelnou nádobu ze zinkovaného plechu a boční výplň je z impregnovaného smrkového dřeva. Rozměry koše jsou: výška 800 mm, šířka 400 mm a hloubka 400 mm. Dále zde bude umístěno 6 dřevěných laviček s kovovou konstrukcí a masivními područkami. Dřevo na lavičky bude použito smrkové a kvůli bezpečnosti budou ukotveny do země. Rozměry lavičky jsou: výška sedáku 450 mm, délka 1780 mm, délka latí 1500 x 90 x 35 mm. Povrchová úprava odpadkových košů a laviček (impregnace) bude použita tak, aby odolala okolním vlivům, ale zároveň nebyly ohroženy děti.

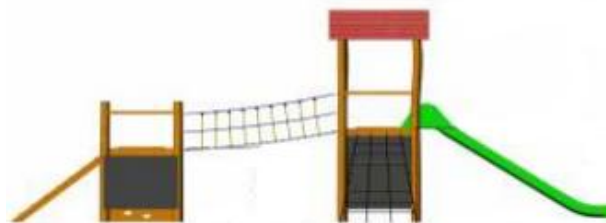
Obr. č. 29: Půdorys návrhu dětského hřiště

Zdroj: Garden planner, 2016

Dále bude na hřišti postavena dřevěná dvouvěžová dětská prolézačka se skluzavkou. První věž bude přístupná ze šikmé rampy a ve druhé věži, která je krytá stříškou, bude nástup na skluzavku, která bude laminátová. Do druhé věže se děti budou moci dostat buďto z lezecké sítě či lanového mostu, který tyto dvě věže propojuje. Dřevěné části prolézačky jsou z trnovníku akátu, plastové části z polyamidu a kovové díly budou z nerezové oceli, zároveň pokovené oceli a hliníku. Pro lanový most bude použito lano s ocelovým kordem a polypropylénovým opletem. Prolézačka bude obsahovat 2 tabule, na které se bude moci dát psát křídou. Tyto tabule budou umístěny na bočních stranách věží. Na druhé straně bočních stran věží bude umístěna menší horolezecká stěna s většími úchyty. Celková výška prolézačky bude 4 300 mm, výška první věže bude 1 500 mm a výška druhé věže se skluzavkou 1 900 mm. Prolézačka bude dlouhá 14 900 mm a široká 6 100 mm. Pod prolézačkou, ale i kolem ní budou dlaždice z recyklované gumy, které budou tlumit nárazy v dopadových plochách. Vzorovou prolézačku můžeme vidět na obrázek č. 30.

Obr. č. 30: Dřevěná dvouvěžová prolézačka se skluzavkou

Zdroj: www.trantos.cz, 2017

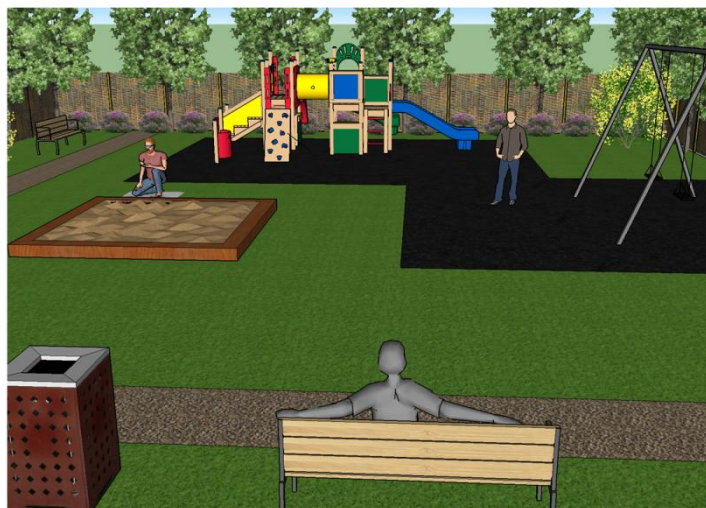
Na hřišti bude pevná houpačka z konstrukce, která bude vyrobena z tlakově impregnovaného dřeva. Budou zde 2 druhy houpačkového sedáku a to pro děti do 3 let, které potřebují oporu při houpání, a sedák určený pro děti mezi 3-12 lety. Sedák bude vyroben z kvalitního plastu s ocelovou výztuží. Dopadová plocha okolo houpačky bude vytvořena z dlaždic z recyklované gumy, pro tlumení nárazů. Houpačka bude zakotvena do země zatlukacími špicemi. Houpačka bude mít nosnost 120 kg, rozměry jsou 300 x 230 cm.

Na hřišti nebude nechybět masivní dřevěné pískoviště, které bude mít rozměr 250 x 250 cm. Hrana pískoviště bude vysoká 30 cm, tak aby se malé dítě dovnitř bez problémů dostalo. V každém rohu bude přidělaný sedák a pískoviště bude ukotveno šroubovým kotvením. Povrchová úprava bude tlakovou impregnací. Nejen pískoviště, ale také ostatní atrakce dětského hřiště budou v souladu s ČSN EN 1176. Dovnitř pískoviště bude použito cca 2,8 t jemného vypraného písku, který bude mít velikost zrna do 4 mm. Tento druh písku byl zvolen, protože se z něho nejlépe tvarují bábovičky, dětské hrady.

Co se týče zeleně, na dětském hřišti bude pro výsadbu dřevin použit buk lesní (*Fagus sylvatica*), který se bude sázet minimálně 10 m od sebe a dub zimní (*Quercus petraea*) ve vzdálenosti minimálně 12 m od sebe. Děti mohou žaludy dle své fantazie použít při svých hrách. Pro zpestření hřiště bude vysazena zlatice převislá (*Forsythia suspensa*), jelikož její květy mají žlutou barvu. Keř se dobře tvaruje pro živé ploty a není náročný pro pěstování v našich podmínkách. Také bude vysazen modrofialový keř šerík (*Syringa*), jelikož je to u nás nejpěstovanější a nejznámější okrasný keř. Byly vybrány dřeviny, které nejsou trnité a jedovatá, ale zároveň pro děti atraktivní

ať už svými plody či zbarvením. Vizualizaci záměru hřiště můžeme vidět na obrázku č. 31 a č. 32.

Obr. č. 31: Pohled ze středu areálu na dětské hřiště

Zdroj: SketchUp 2017, 2017

Obr. č. 32: Pohled od vstupu hřiště na dětskou atrakci a pískoviště

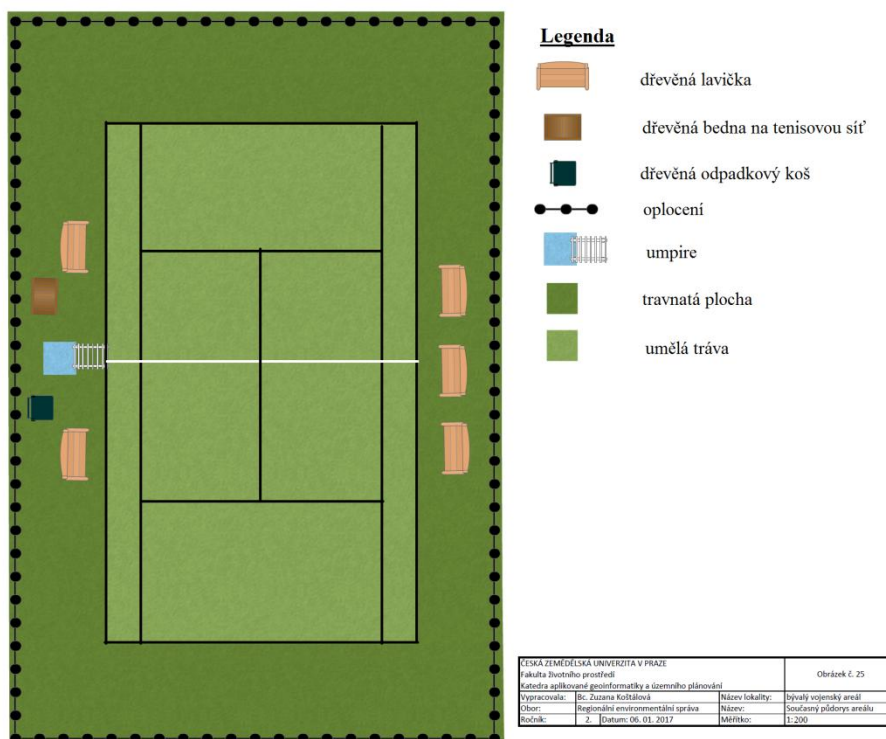
Zdroj: SketchUp 2017, 2017

Důležitá je následná péče, aby nedocházelo k úrazům na hřišti. Na dětském hřišti bude prováděna hlavní kontrola a výměna písku v pískovišti minimálně 1x ročně. Tato kontrola bude prováděna oprávněnou osobou. Průběžně bude probíhat běžná údržba zařízení hřiště jako například vynášení odpadkových košů, utažení upevňovacích prvků, prohazování písku v pískovišti, preventivní a opravné nátěry povrchů a údržba veškerých povrchů, které tlumí nárazy. Dále se bude udržovat také zeleň a to sekáním travnaté plochy a zařezáváním stromů a keřů.

5.5.2. Návrh tenisového hřiště

Hřiště bude nově oploceno pletivem, které bude mít oka 4x4 cm. Jádru pletiva je žárově zinkovaná ocel, která je potažená extrudovaným plastem. Tato úprava během používání nepotřebuje žádnou údržbu. Velikost ok je volena tak, aby tenisové míčky neprolétly skrz pletivo ven z kurtu. Co se týče povrchu hřiště, bude použita umělá tráva s křemičitým pískem, která má lepší hrací vlastnosti a větší životnost oproti klasickým umělým trávám. Tento povrch má životnost kolem 10-20 let, nenáročnou údržbu a také vysokou odolnost vůči poškození či vandalismu. Budou odstraněny rezavé sloupky na síť a budou vybudované nové hliníkové se čtvercovým profilem 80x80 mm. Použitý hliník bude elektricky oxidovaný, aby byl sloupek tvrdý a odolný. Na hřiště bude umístěn poblíž tenisové sítě umpire, který má sezení a zádovou opěrku sklopitelnou. Žebřík umpiru má široké stupně s protiskluzovou úpravou.

Obr. č. 33: Půdorys návrhu nově upraveného tenisového hřiště

Zdroj: Garden planner, 2017

Za empirem bude umístěna dřevěná bedna o rozměrech 1,7 x 1 m, ve které bude schovaná tenisová síť, tak aby byla přístupná pro návštěvníky hřiště, ale aby byla krytá před deštěm, mrazem apod. Tenisová síť 2,5 mm bude mít čtvercová oka.

Horní lem sítě bude tkaný z mimořádně pevného pásu, který bude z čistého polyesteru a bude odolný proti UV záření. Síť bude opatřena ocelovým lanem s ochranným plastovým povlakem, které bude mít délku 13,2 m. Rozměry sítě jsou 12,72 x 1,07 m. Po obou stranách umpiru bude umístěna dřevěná lavička, která bude sloužit pro hráče. Na protější straně budou dále umístěny 3 dřevěné lavičky pro případné diváky. Lavičky budou ze smrkového dřeva s kovovou konstrukcí a masivními područkami. Lavička bude mít následující rozměry: výška sedáku 450 mm, délka 1780 mm, délka latí 1500 x 90 x 35 mm. Určitě nebude chybět odpadkový koš, který bude vyroben ze smrkového dřeva, ale s ocelovou konstrukcí a uvnitř vyjímatelnou zinkovou nádobou.

Obr. č. 34: Pohled od vstupu hřiště na tenisový kurt

Zdroj: SketchUp 2017, 2017

Obr. č. 35: Vizualizace nově upraveného tenisového hřiště

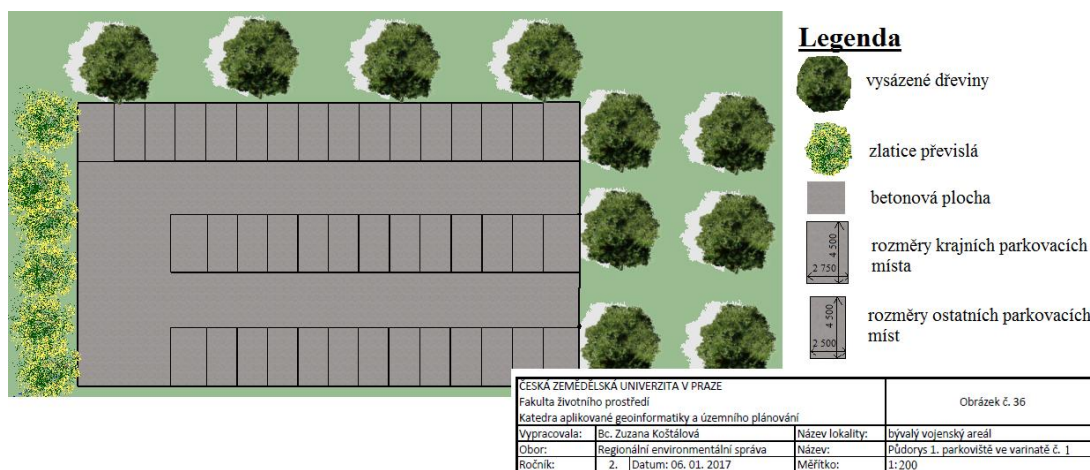

Zdroj: SketchUp 2017, 2017

5.5.3. Návrh parkovacích ploch

V areálu se nenachází žádné parkovací místo, které by bylo volně přístupné. Buď je zde placené parkoviště či parkoviště patřící k určité komerční činnosti. Proto zde budou vybudovány 3 parkovací plochy. Parkoviště budou především určena pro obyvatele bytových domů a jejich návštěvy, případně i pro návštěvníky areálu. První plocha se bude nacházet blízko dětského hřiště. V současné době se zde nachází travnatá plocha s městskou zelení. Terén bude srovnán a plocha pro parkoviště se vybetonuje. Bude zde vytvořeno 44 parkovacích míst. Parkování bude kolmé a bude se tu moci parkovat ve 3 řadách. Šířka jednoho stání bude 2,5 m a délka 4,5 m. Krajní místa budou o něco širší a to 2,75 m. Mezi řadami bude jízdní pruh, který bude 6 m široký bez nadjetí. Parkoviště bude označeno dopravní značkou a bude od okolního prostředí odděleno dřevinami. Bude zde vysazen dub zimní a zlatice převislá, která bude časem vytvarovaná do živého plotu. Zlatice převislá bude oddělovat parkoviště od vedlejší budovy, která je používána pro komerci.

Obr. č. 36: Půdorys navrhovaného 1. parkoviště

Zdroj: SketchUp 2017, 2017

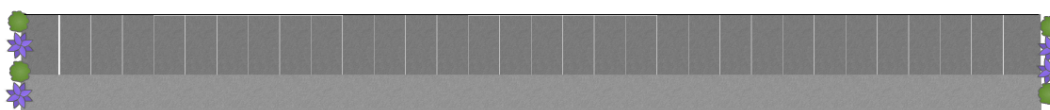
Obr. č. 37: Rozmístění navrhovaných parkovacích míst

Zdroj: ArcMap 10.2., 2017

Druhé místo bude vedle čerpací stanice, kde je nevyužitá betonová plocha. V současné době zde stojí železná konstrukce bez střechy, která bude zbořena a budou odstraněny nerovnosti a díry v betonu. Bude zde vybudováno kolmé parkování v jedné řadě. Vytvořeno bude 32 parkovacích míst. Krajní pruhy parkovacího stání budou široké 2,75 m a dlouhé 4,5 m. Pruhy mezi tím budou široké 2,5 m a dlouhé 4,5 m. Parkoviště bude označeno dopravní značkou a přístupné bude po celé délce strany, která sousedí s hlavní silnicí. Po stranách parkoviště bude vysázen dub zimní a modrofialový šerík.

Obr. č. 38: Půdorys navrhovaného 2. parkoviště

Legenda

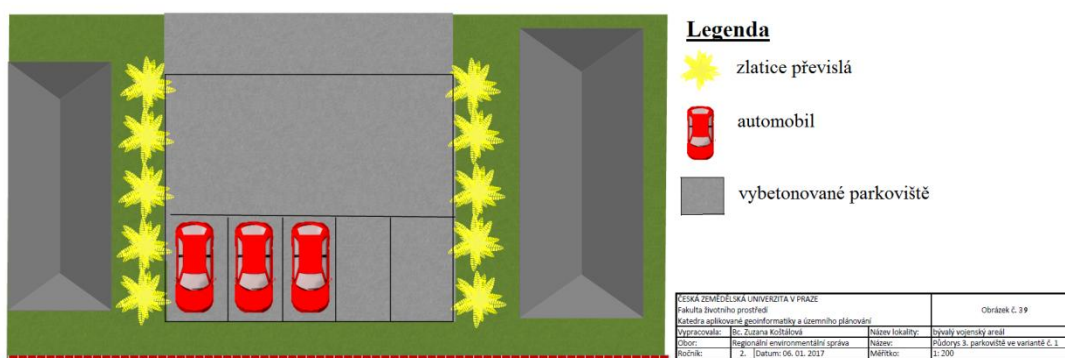
- dub zimní
- modrofialový šerík
- betonové plochy
- rozměry krajních parkovacích míst
- rozměry ostatních parkovacích míst

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE Fakulta životního prostředí Katedra aplikované geoinformatiky a územního plánování		Obrázek č. 38	
Vypracovala:	Bc. Zuzana Košťálová	Název lokality:	bývalý vojenský areál
Obor:	Regionální environmentální správa	Název:	Půdorys 2. parkoviště ve variantě č. 1
Ročník:	2.	Datum:	06. 01. 2017
		Měřítko:	1:200

Zdroj: Garden planner, 2017

Další menší parkovací plocha bude vytvořena u budovy čp. 1285, která bude určena především pro obyvatele této budovy. Parkoviště bude mít kapacitu 5 parkovacích míst, přičemž krajní místa budou široká 2,75 m, pruhy mezi tím budou 2,5 m široké a všechny pruhy budou dlouhé 4,5 m. Je nutné srovnat terén a nově vybetonovat plochu určenou k parkování, jelikož se zde nalézají praskliny a díry. Po stranách parkoviště bude vysazena zlatice převislá. Parkoviště bude označeno cedulí. Pokud si to bude situace vyžadovat, vytvoří se parkovací místa pro invalidy a upraví se šířka a délka parkovacích pruhů.

Obr. č. 39: Půdorys navrhovaného 3. parkoviště

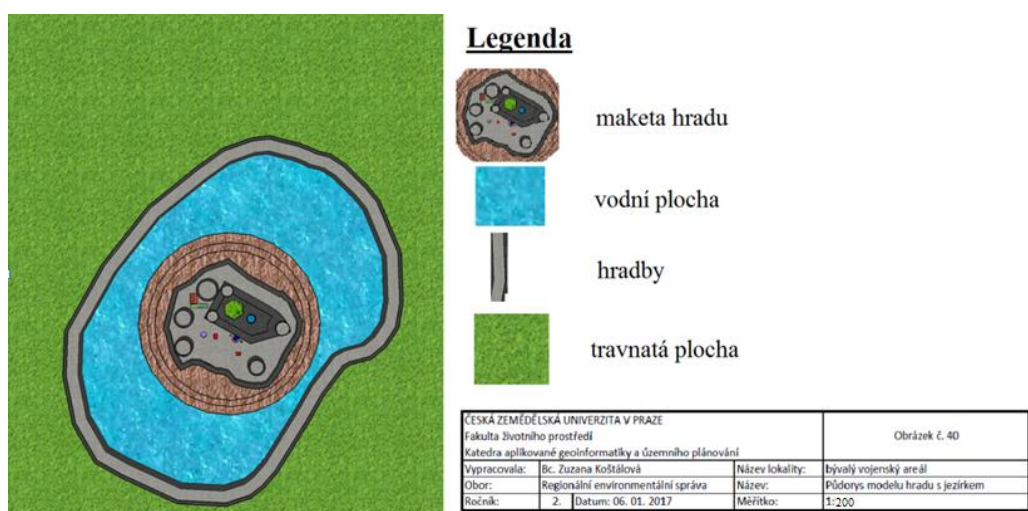

Zdroj: Garden planner, 2017

5.5.4. Návrh úprava modelu hradu a jezírka

Vedle budovy čp. 1285 budou odstraněny současné pozůstatky modelu hradu a jezírka a bude vytvořen nový model hradu, který bude lehce poupraven. Nový model hradu bude vycházet z původního modelu a bude doplněn jezírkem. Toto jezírko obklopí malé hradby. Vedle modelu hradu budou vysazeny nové dřeviny a to vrba jíva a bříza bělokorá. U modelu hradu bude umístěn 1 dřevěný odpadkový koš s ocelovou konstrukcí, uvnitř se zinkovou a vyjímatelnou nádobou. Rozměry odpadkového koše jsou: výška 800 mm, šířka 400 mm a hloubka 400 mm. Jezírko bude vytvořeno pomocí geotextilií, na které se uloží gumová nepropustná folie, která zabrání úniku vody. Do takto připraveného jezírka budou navezeny kameny a zemina, ze kterých se vytvoří malý ostrůvek pro model hradu. Jezírko bude naplněno vodou z veřejného vodovodu. Rozměry jezírka s modelem hradu jsou 1 x 1,7 m, zídka bude 30 cm vysoká a jezírko bude cca 40 cm hluboké. Jezírko nebude sloužit jako dětská atrakce, ale pouze jako estetické zpestření areálu. Níže můžeme vidět půdorys navrhovaného jezírka s modelem hradu a jeho vizualizaci.

Obr. č. 40: Půdorys navrhovaného modelu hradu a jezírka

Zdroj: SketchUp 2017, 2017

Obr. č. 41: Navrhovaný model hradu 1

Zdroj: SketchUp 2017, 2017

Obr. č. 42: Navrhovaný model hradu 2

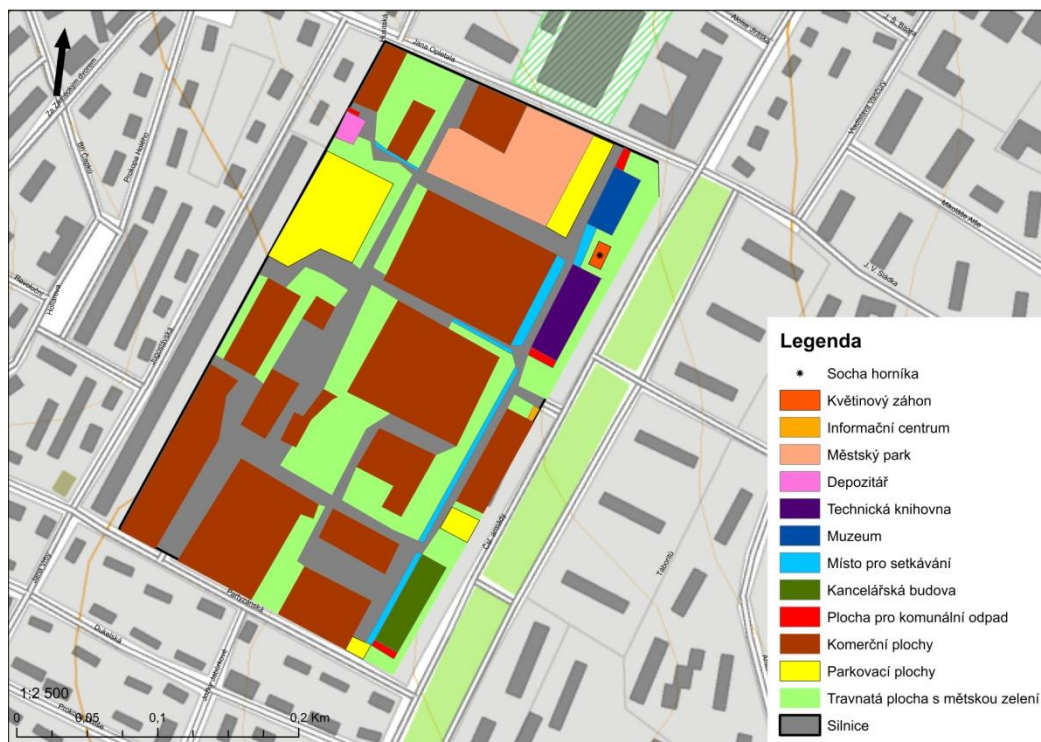

Zdroj: SketchUp 2017, 2017

5.6. Varianta č. 2 – využití území jako občanská vybavenost

Nevyužívané budovy v bývalém vojenském areálu budou využity jako veřejný prostor, což umožňuje územní plán města. V budově čp. 1282 bude sloužit jako muzeum. Ve městě se sice nachází Oblastní muzeum a jsou zde například stálé expozice jako Přírodou severozápadních Čech, Geologická minulost Mostecka, Mineralogie Krušnohoří a další. Nicméně zde nenalezneme expozice týkající se historie starého Mostu, rekultivací na Mostecku či těžební činností. Město je velmi bohaté, co se týče jeho historie, ale ve městě není mnoho památek či budov, které zůstaly ze starého Mostu. Proto varianta č. 2 počítá s jednou budovou jako muzeum. V další budově a to čp. 1283 bude technická knihovna, která se ve městě vůbec nenachází. V této knihovně by bylo zřízeno například oddělení týkající se technických informací, které úzce souvisí s historií Mostecka. Jednalo by se tedy o odbornou technickou literaturu o hornictví, rekultivacích, geologii, pedologii apod. V budově čp. 1285 budou umístěny kanceláře, které budou sloužit např. městským úřadům či Archeologickému ústavu. V nejdlejší budově čp. 1302 bude vybudován depozitář muzea.

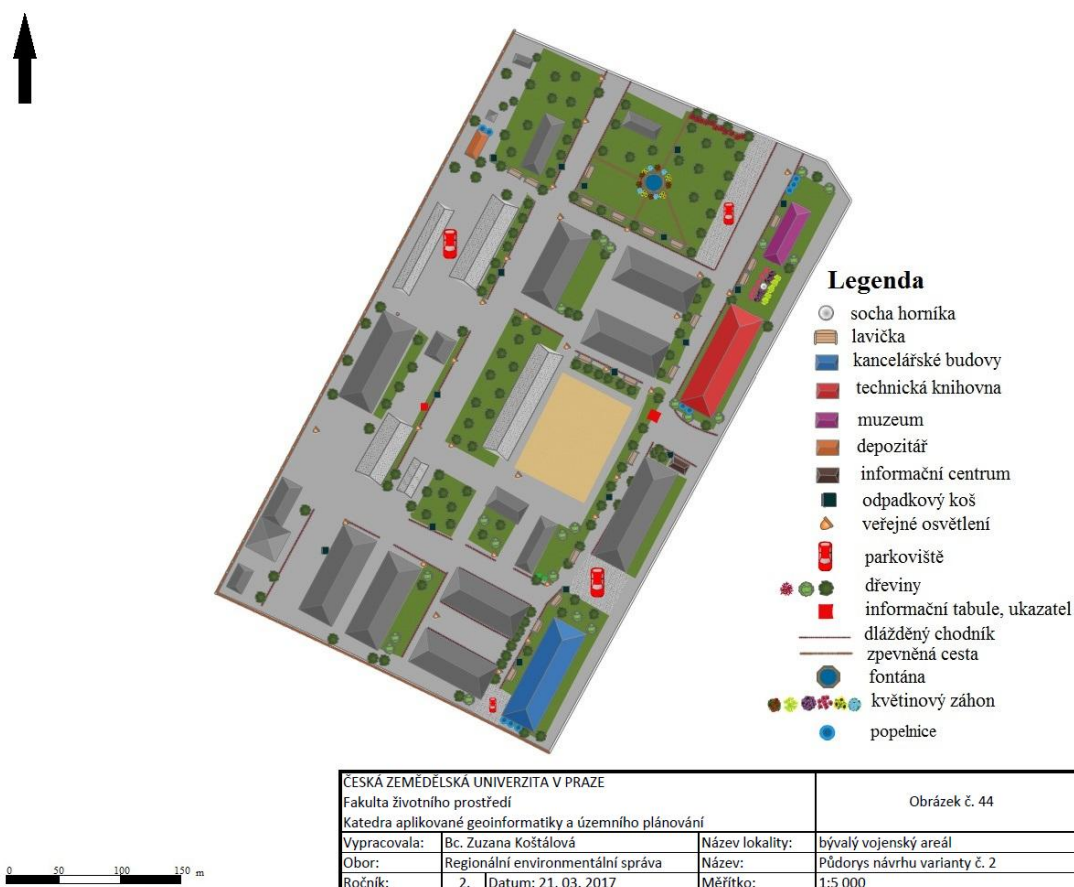
Obr. č. 43: Mapa funkčních využití ploch pro variantu č. 2

Zdroj: ArcMap 10.2., 2017

U budov, které budou sloužit, jako občanská vybavenost jsou určeny plochy, které budou sloužit pro komunální a tříděný odpad. U kancelářské budovy a budovy s depozitářem budou popelnice pro smíšený, ale také tříděný odpad, jelikož jsou od sebe odlehlé. Technická knihovna a muzeum bude mít každý vlastní kontejner pro smíšený odpad, ale u muzea budou pro obě tyto budovy kontejnery na tříděný odpad. Dále mezi těmito budovami bude vysázen květinový záhon a uprostřed něho bude socha horníka, jako symbolika Mostecka. Naproti muzeu bude vybudována parkovací plocha pro jeho návštěvníky. Další parkovací plocha bude vybudována u kancelářské budovy pro její pracovníky. Za parkovištěm muzea bude vybudován městský park, který bude sloužit především návštěvníkům muzea a knihovny k odpočinku či četbě. Dominantou parku bude fontána, která bude obklopena květinovými záhony.

Obr. č. 44: Půdorys návrhu varianty č. 2

Zdroj: Garden planner, 2016

Při vjezdu do areálu z ulice Čsl. armády bude vytvořeno informační centrum. Budou zde informace týkající se například turistických a cyklistických tras, mapy města a

také bývalého vojenského areálu. Budou se zde prodávat nejen upomínkové předměty na bývalá města, která byla zbourána z důvodu hornictví, ale také hornické suvenýry a suvenýry týkající se města. Prodávát se také budou turistické známky a vizitky, pamětní mince apod. Plocha, na které v současné době je neudržované a zdevastované tenisové hřiště, bude využita jako travnatá plocha s městskou zelení. Jelikož se v areálu nalézají mnoho betonových míst, využije se každé volné místo pro výsadbu dřevin a travnaté plochy jako například plocha za přístřeškem autoservisu. Odpočinkové místo, které se bude nacházet naproti budově technické knihovny, bude od komerční plochy odděleno alejí stromů jírovce maďalu. Budou zde 2 dřevěné lavičky s ocelovou konstrukcí a masivními podpěradly. Nebude tu chybět ani odpadkový koš, který bude také dřevěný.

5.6.1. Návrh městského parku

Park bude estetické zpestření areálu a bude využíván převážně pro odpočinek či čtení knih. Terén je zde velmi nerovný, proto bude srovnán. Na srovnaný terén bude položen trávnickový koberec ze středně zátěžové travní směsi. Směs bude vypěstována z vybraných osiv renomovaných šlechtitelů a to z lipnice, jílku a psinečku. Budou zde vysázeny dřeviny a to jírovec maďal a javor mléč ve vzdálenosti cca 10-12 m od sebe. Alej z jírovce maďalu bude oddělovat park od parkovací plochy, která bude vytvořena pro muzeum. Na straně parku, která vede podél silnice Jana Opletala, bude vysázen i šeřík, který bude mít modrofialovou barvu. Časem se šeřík vytvaruje do živého plotu. V parku bude umístěno 5 černých laviček s kovovou konstrukcí a povrchovou úpravou z vypalovacího práškového laku. Lavička bude dlouhá 1,27 m, vysoká 0,85 m, hluboká 0,6 m a výška sedačky bude 0,40 m. V parku budou umístěny 3 hranaté odpadkové koše s popelníkem. Koš bude konstruován z ocelové pásoviny, plášť bude obložen smrkovými dřevěnými latěmi a horní víko, které bude sloužit, jako popelník bude nerezové. Uvnitř koše bude vyjímatelná nádoba ze zinkového plechu a koš bude ukotven do země. Rozměry koše jsou: šířka 380 mm, hloubka 380 mm a výška 755 mm, barva konstrukce bude černá. Uprostřed parku bude dominovat fontána. Fontána bude mít kruhový půdorys, který bude mít průměr 6 m. Jako konstrukční materiál bude použit beton. Uprostřed fontány bude umístěna 1 tryska, která bude v různých časových intervalech měnit intenzitu proudu. Fontána bude obsahovat oběhové čerpadlo, řídicí

regulační systém, změkčovací stanici, akumulaci nádrží, filtraci a dezinfekci vody. Fontána bude také osvětlena pomocí podvodních světel.

Obr. č. 45: Půdorys navrhovaného městského parku

Zdroj: Garden planner, 2017

Obr. č. 46: Vizualizace návrhu městského parku 1

Zdroj: SketchUp 2017, 2017

Obr. č. 47: Vizualizace návrhu městského parku 2

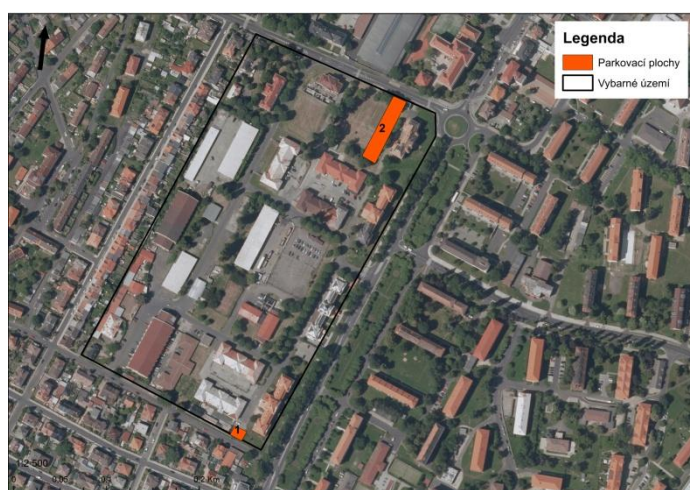
Zdroj: SketchUp 2017, 2017

Kolem fontány budou tvořit květinový základ trvalky a to bukvice lékařská (*Betonica officinalis*), čechrava (*Astilbe*) a mateřídouška obecná (*Thymus serpyllus L.*). Ostatní květiny budou sázeny průběžně během roku, podle ročního období. Například na jaře trvalky budou doplněny různě barevnými prvosenkami (*Primula*), tulipány (*Tulipa*) a narcisy (*Narcissus*). V městském parku bude navržena šterková cestní síť, která povede kolem laviček a ze 4 směru zpřístupní fontánu. Dále se v parku počítá s travnatými plochami, které by se mohly využívat od jara do podzimu pro pikniky. Stíny na takovýchto místech budou tvořit výše zmíněné dřeviny.

5.6.2. Návrh parkovacích ploch

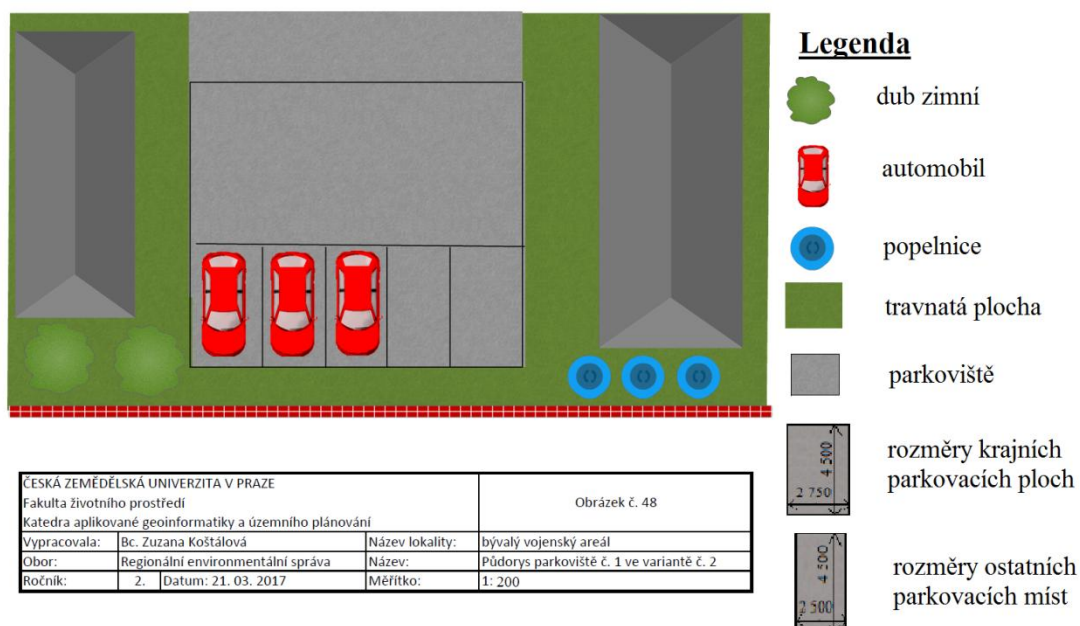
V areálu se nenachází mnoho parkovacích míst, proto zde budou vytvořeny 2 parkovací plochy. První parkovací místo bude u budovy čp. 1285, která bude využita jako kancelářská budova. Parkoviště bude sloužit pro pracovníky v této budově a bude zde vytvořeno 5 parkovacích míst, přičemž krajní místa budou široká 2,75 m, ostatní pruhy budou 2,5 m široké a všechny pruhy budou stejně dlouhé a to 4,5 m. Bude srovnán terén a nově se vybetonuje plocha určena k parkování. Z jedné strany parkoviště budou vysazeny 2 duby zimní a na druhé straně budou umístěny popelnice. Parkoviště bude označeno cedulí.

Obr. č. 48: Umístění nově vybudovaných parkovacích míst v areálu

Zdroj: Zdroj: ArcMap 10.2., 2017

Obr. č. 49: Půdorys navrhovaného parkoviště č. 1

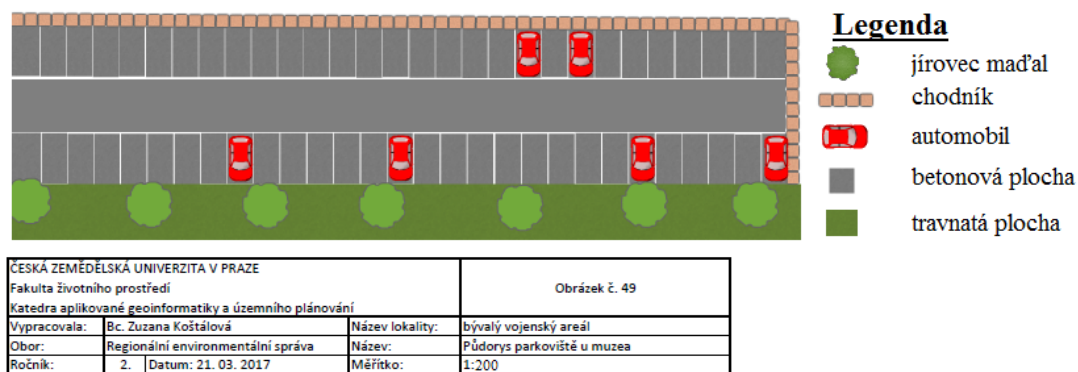

Zdroj: Garden planner, 2017

Druhé parkoviště bude umístěno u budovy čp. 1282, která bude využita pro muzeum. Parkoviště bude především určeno pro návštěvníky muzea a technické knihovny. Parkoviště bude koncipováno pro 58 parkovacích míst. Stání bude kolmé ve 2 řadách. Jelikož je zde v současné době travnatá plocha, bude terén srovnán a vybetonován. Budou vytvořeny parkovací pruhy o šířce 2,5 m a délce 4,5 m. Krajní místa budou o něco širší a to 2,75 m. Mezi řadami bude jízdní pruh, který bude 6 m široký bez nadjetí. Parkoviště od navrhovaného městského parku bude odděleno alejí

z jírovce maďalu. Na druhé straně bude parkoviště ohraničeno chodníkem, který bude oddělen od silnice vertikálně a to zvýšenou obrubou a bude minimální široký a to 1,50 m. Parkoviště bude zdarma a bude označeno cedulí.

Obr. č. 50: Půdorys navrhovaného parkoviště u navrhovaného muzea

Zdroj: Garden planner, 2016

5.6.3. Návrh záhonu s květinami a sochou horníka

Mezi navrhovanými budovami muzea a technické knihovny je navržený květinový záhon s uprostřed stojící sochou horníka. Terén mezi budovami bude srovnán a bude zde položen travnatý koberec ze středně zátěžové travní směsi. Směs bude vypěstována z vybraných osiv renomovaných šlechtitelů a to z lipnice, jílku a psinečku. Na záhonu budou zasazeny trvalky, které budou tvořit základ, a to kopretiny růžové (*Chrysanthemum coccineum*). Doplněny budou květinami podle ročního období a to například na jaře zde budou vysázeny fialové tulipány či žluté prvosenky. Květinový záhon bude mít rozměry 6 x 9 m. Uprostřed záhonu bude umístěna polychromovaná pískovcová socha horníka na podstavci. Základ bude tvořit mohutná hranolová podesta s dolním okrajem. Na vrcholu podesty bude figurální plastika v mírně podživotní velikosti horníka. Bude to symbolika města a také památka na zahynulé horníky nejen v okolí Mostecka ale také na Ostravsku. Socha bude stát čelem k silnici Čsl. armády a na opačné straně budou ukotveny do země 2 lavičky s kovovou konstrukcí v černé barvě. Rozměry laviček je délka 1,27 m, výška 0,85 m, hloubka 0,6 m a výška sedačky bude 0,40 m. Dále bude umístěn poblíž laviček 1 koše z ocelové pásoviny a dřevěnými latěmi. Rozměry odpadkové koše jsou: šířka 380 mm, hloubka 380 mm a výška 755 mm.

Obr. č. 51: Půdorys navrhovaného květinového záhonu se sochou uprostřed

Zdroj: Garden planner, 2017

5.7. Návrhy úprav pro variantu č. 1 a 2

Dále po celém areálu bude rozmístěn dostačující počet odpadkových košů, mezi kterými budou také koše na psí výkaly, jelikož ve městě platí obecně závazná vyhláška č. 3/2014, podle které občan, který neuklidí psí výkaly, může dostat pokutu v maximální výši 20.000 Kč či blokovou pokutou ve výši 1.000 Kč. Budou použity plastové odpadkové koše na psí exkrementy se zásobníkem 50 l. Koš bude připevněn na sloupek, který bude ukotven do země. Klapka bude zajišťovat uzavření koše a v jeho horní části bude koš vybaven zásobníkem na papírové sáčky. Odpadkové koše v areálu budou bez přístřešku. Koš bude mít konstrukci z ocelové pásoviny a plášť bude obložen smrkovými dřevěnými latěmi. Uvnitř koše bude vyjímatelná nádoba ze zinkového plechu. Rozměry koše jsou: šířka 380 mm, hloubka 380 mm a výška 755 mm, barva konstrukce bude černá.

Dále bude po celém areálu rozmístěn dostatečný počet laviček a lamp, jelikož je areál nedostatečně v noci osvětlen. Na obrázku č. 50 je zobrazen průhled od makety hradu směrem ke Gigantextilu a čerpací stanice. Lavičky budou použity dřevěné s ocelovou konstrukcí, která bude chráněna vrstvou antikorozi barvy. Dřevo bude použito smrkové a bude mít speciální odolnou povrchovou úpravu. Lavička bude mít masivní područky a anatomicky tvarované opěradlo pro pohodlné sezení. Rozměry jsou následující: výška sedáku 450 mm, délka 1780 mm, délka latí 1500 x 90 x 35 mm. Lampsy budou z hliníkového sloupu, který bude mít celkovou výšku 3 650 mm.

Na vrcholu lamy bude LED osvětlení s minimálními náklady a péčí. LED osvětlení má vyšší efektivitu a lepší odvod tepla.

Obr. č. 52: Vizualizace umístění laviček, lamp a odpadkových košů v bývalém vojenském areálu 1

Zdroj: SketchUp 2017, 2017

Obr. č. 53: Vizualizace umístění laviček, lamp a odpadkových košů v bývalém vojenském areálu 2

Zdroj: SketchUp 2017, 2017

Po realizaci záměru je důležitá péče o zeleň. Je nutné celoročně udržovat travnaté plochy především sekáním trávy, provádět zdravotní a bezpečnostních řezy stromů a keřů, likvidaci nemocných dřevin a keřů a následně jejich novou výsadbu. Dále je důležité chemické ošetření proti plevelům, škůdcům, chorobám a houbám.

V areálu budou nahrazeny dřevěné poklopy kanálů gumovými, aby nedocházelo ke zranění návštěvníků či poškození motorového vozidla. Poklopy budou použity gumové místo litinových. Důvodem je, aby poklopy kanálů nelákaly zloděje a nevznikaly tak nekryté kanály, do kterých by mohli spadnout lidé, či by mohlo dojít k poškození motorového vozidla.

Silniční síť v areálu nebude nijak výrazně měněna či rozšiřována, neboť současný stav (například šířka a povrch komunikace či poloměry otáčení vozidel) vyhovuje všem dopravním obslužnostem areálu (zásobování, svoz odpadů či integrovanému záchrannému systému).

6. Diskuse

Pro uspokojení zájmů života obyvatel obcí a jejich ekonomických či vlastnických požadavků je důležité funkční uspořádání území, které slouží k rozmištění jednotlivých aktivit ve městě (Janů 2001, Sýkora 2001). Ve vybraném areálu převažuje funkce nebytová a to například komerční služby, výroba či komerční administrativa. Dle Sýkory (2002) jsou revitalizace, komercializace, úpadek apod. nejvýznamnějšími procesy v proměnách městského prostředí. V této práci byla zvolena revitalizace městského prostředí, při které je důležité brát ohledy na výše zmíněné požadavky občanů. Areál byl znovuoživen a přizpůsoben potřebám široké veřejnosti a města.

Tilley a kol. (1996) uvádějí, že veřejná prostranství slouží k setkávání lidí, kteří zde mluví o všedním životě a mimořádných událostí, což se ve vybrané lokalitě nestává. Lidé sem spíše chodí za komerčními službami, i z tohoto důvodu byl bývalý vojenský areál vybrán pro revitalizaci. Areál by měl sloužit pro obyvatele města k provozování nejrůznějších aktivit, například k odpočinku, četbě, nejrůznějším pohybovým a sportovním aktivitám (chůze, běh) či sezení, hraní dětí na hřišti. Rozdělení veřejných prostranství areálu v navrhovaných variantách se ztotožňují s rozdělením veřejných prostranství podle Šilhánkové (2003), která veřejná prostranství dělí podle funkce, dopravního zatížení, významu polohy vůči terénu, zastřešení, významu a kvalitativní charakteristiky.

Podle Šilhánkové (2002) je důležité vybavit veřejné prostranství dostačujícím počtem městského mobiliáře, tudíž v obou variantách je navrženo umístění dostatečného počtu pouličních lamp, laviček, odpadkových košů. V návrzích se nezapomnělo také na veřejnou zeleň, která je dle Čábelové (2002) důležitá na veřejném prostranství, jelikož především v letních měsících vytváří stín, ale také produkuje kyslík či vytváří příjemné prostředí. V návrzích byly zvoleny také vhodné druhy dřevin s přihlédnutím k okolním územím areálu. Tímto způsobem lze očekávat větší začlenění revitalizovaného území do ostatních částí města. V neposlední řadě plní veřejná zeleň i estetický prvek ve veřejných prostranstvích

Pro město Most byly navrženy 2 varianty pro revitalizaci veřejného prostranství, což bylo cílem této práce. Na tomto veřejném prostranství se nachází 4 budovy brownfields. Pojem brownfields je tak rozmanitý, že dle Hurníkové (2009) nelze

přesně určit, co do tohoto pojmu patří a co ne, jelikož není známa všeobecně platná definice, avšak ztotožňuji se s názorem Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest, která se touto problematikou brownfields zabývá již několik let. Ta definuje brownfields jako areál, pozemek či objekt, který není dostatečně využíván a je zanedbáván. V areálu jsou budovy brownfields, které vznikly následně po vojenské činnosti. Armádními brownfields se zabýval Gremlica (2003), který je popisuje především jako objekty kasáren či vojenských areálů, které souvisí s odchodem sovětských vojsk a následné rušení vojenských posádek Armády České republiky. V návrhu je naplánována i revitalizace ostatních budov v areálu, které odpovídají výše zmíněné definici armádních brownfields. V návrzích nebyla řešena dekontaminace dané lokality, jelikož se zde nevyskytují ekologické zátěže, které Gremlica a kol. (2003) popisuje jako cizorodé látky, které bývají často toxické. Bývá kontaminována nejen půda, ale také podzemní a povrchové vody a objekty. Brownfields v areálu ekonomicky deprimují území, jelikož vlastníky stojí mnoho peněz základní údržba a negativní dopad mají také na blízké okolí.

V areálu jsou 2 funkční plochy: plocha smíšená specifická a nerušící výroba a služby. Tyto plochy jsou definovány v Územním plánu města Most (2002). Plocha smíšená specifická, je taková plocha, na které se nachází stavby a zařízení související s funkcí trvalého bydlení s vysokým podílem celoměstského dosahu a občanské vybavenosti. Do ploch lze dále zahrnout stavby a zařízení, které svým technickým provozováním a zařízením nenarušují používání staveb a zařízení v památkovém zájmu a neklesá kvalita prostředí souvisejícího území. Na ploše nerušící výroba a služby mohou stát stavby, které nepřekračují stanové limity z hlediska ochrany životního prostředí a zdraví vůči okolnímu prostředí bez mimořádných opatření. Nová stavba nesmí mít negativní vliv, zatížit či ohrozit životní prostředí a obytnou pohodu sousedů nad míru obvyklou a přístupnou. Tyto funkční plochy jsou více definovány v předešlých kapitolách a vycházely z nich návrhy na revitalizaci daného území. Proto bylo navrženo v 1. variantě, že budovy brownfields budou využity pro bydlení a ve 2. variantě pro občanskou vybavenost.

V současné době se areál nenachází v dobrém stavu. Areál postrádá městský mobiliář jako je například lavička či odpadkový koš. Nacházejí se zde zničené dřevěné poklopy či dokonce černá skládka. Podrobný popis problémů v areálu je v předešlých kapitolách. V areálu bylo důležité vybudování ploch pro automobilovou dopravu

v klidu, jelikož volně přístupných parkovacích ploch v areálu není dostatek. V obou variantách byla navržena parkoviště. Auta zde budou parkovat kolmě a šířka pruhů je stanovena podle ČSN 73 6056. Byla použita minimální šířka krajních pruhů a to 2,75 m. Ostatní pruhy jsou 2,5 m široké a všechny pruhy jsou stejně dlouhé 4,5 m.

Mimo jiné v areálu bylo také navrženo dětské hřiště ve variantě č. 1. Hřiště bude oplocené, doplněné městským mobiliářem (lavičky, odpadkové koše apod.), pískovištěm, houpačkou, prolézačkou a zelení. Atrakce dětského hřiště budou odpovídat normě ČSN EN 1176. Okolo atrakcí v dopadové ploše budou gumové dlaždice, které tlumí nárazy a minimalizuje se riziko odřenin a úrazů dětí. Dále v obou variantách byly navrženy tyto změny: vybudování parku s kašnou a květinovým záhonem, umístění sochy horníka s květinovým záhonem, úprava tenisového hřiště a modelu hradu s jezírkem. Umístění mobiliáře a městské zeleně je zmíněno viz výše.

7. Závěr

Pro návrhy revitalizace veřejného prostranství bylo vybráno město Most, konkrétně bývalý vojenský areál v městské čtvrti Zahražany, který je ve špatném stavu. Cílem diplomové práce bylo navrhnout revitalizaci vybraného území v návaznosti na funkční využití ploch v areálu, které jsou definovány v Územním plánu města Most.

Byla také provedena analýza širších vztahů Města a vybraného území. V areálu převažuje komerce, ale nalezneme zde také restauraci společně s hotelem a benzinovou pumpu. Areál a blízké okolí je dobře napojeno na městskou hromadnou dopravu, konkrétně autobusy. V okolí se nachází nemocnice, kojenecký ústav či nemocnice s následnou péčí. V blízkosti jsou také školská zařízení, je to gymnázium v ulici Jana Opletala, 7. základní škola Most v ulici Jakuba Arbesa a mateřská škola pro nejmenší obyvatele města. Poblíž areálu můžeme navštívit herní plochy pro děti, které jsou v častých případech blízko silnice a nejsou oplocené. Na takovýchto místech je obvykle pískoviště a kolotoč, případně jiná menší dětská atrakce. V městské čtvrti Zahražany je mnoho dětí a menší dětská hřiště jsou ve slunečných dnech nedostačující. Hřiště jsou přeplněná a část z nich i ve špatném stavu. V ulici Slovenského národního povstání je pobočka České pošty, další je v ulici J. K. Purkyně poblíž nemocnice. Mapa širších vztahů areálu je zobrazena v příloze č. 1.

Byly vypracovány 2 návrhy vhodných řešení pro revitalizaci vybraného území ve variantách na základě stanovených potřeb města. V 1. variantě je území využíváno jako bytový prostor. Bylo navrženo, že ze 4 budov brownfields budou obytné domy. V areálu bude vybudováno dětské hřiště, zrekonstruováno tenisové hřiště, model hradu s jezírkem a budou vytvořeny plochy pro dopravu v klidu. Areál bude doplněn městským mobiliářem a městskou zelení. Dále u vjezdu do areálu z ulice Čsl. armády bude vybudována veřejná toaleta.

Ve 2. variantě bude areál využíván jako občanská vybavenost, kde volné budovy budou využity pro technickou knihovnu, muzeum a jeho depozitář a kancelářskou budovu. V areálu bude vytvořen městský park, ve kterém bude tvořit dominantu vodní fontána s květinovým záhonem. Dále zde bude vytvořeno pamětní místo se sochou horníka a také s květinovým záhonem. Areál bude doplněn dřevěnými lavičkami pro odpočinek či četbu. V areálu bude rozmístěn také další městský mobiliář jako například odpadkové koše. U vjezdu do areálu z ulice Čsl. armády

bude informační centrum, ve kterém budou moci návštěvníci nalézt suvenýry či mapy města a okolí. Samozřejmostí bylo navržení místa pro dopravu v klidu. Snahou navržených variant bylo zvolení vhodné úpravy veřejného prostranství pro začlenění řešené lokality do okolního území.

Aby mohly být navrženy varianty pro revitalizaci dané lokality, bylo zapotřebí detailně prostudovat současný stav areálu a jeho funkční využití ploch a pro lepší představu navržených variant byly vytvořeny vizualizace a půdorysy revitalizace veřejného prostranství.

Tyto návrhy mohou sloužit jako podklad pro případnou revitalizaci veřejného prostranství nacházejícího se v bývalém vojenském areálu. Pokud dojde k realizaci některé z variant, byla by zvýšena kvalita životních podmínek nejen v nejbližším okolí. Realizace revitalizace by samozřejmě byla finančně velmi náročná, nicméně budoucí přínosy takového opatření by mohly být několikanásobně vyšší, kde by se nejednalo pouze o navrácení investovaných financí, ale také například ke zvýšení konkurenceschopnosti či atraktivity dané lokality. Obě navržené varianty by tedy byly pro město nejen ekonomické přínosné. Varianta č. 2 by navíc byla nepochybně i velmi turisticky atraktivní.

8. Literární zdroje

1. BROŽOVÁ M., 1999: Pasáže – prchavý sen o městském ráji. *Architekt* 2/99, 38 s.
2. ČÁBELOVÁ M., 2002: Přírodní prvky ve veřejném prostoru. In: Sborník příspěvků konference Veřejné prostory a život města, Fakulta architektury, VUT Brno, 63 s.
3. ČSN 73 6110, 2006: Projektování místních komunikací. Český normalizační institut, Praha, 128 s.
4. ČSN EN 1176, 2009: Zařízení dětských hřišť. Ústav pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, Praha, 76 s.
5. ČSN 73 6056, 2011: Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel. Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví, Praha, 28 s.
6. DRKOŠOVÁ M., 2005: Brownfields a jejich opětovné využití ve městě Brně. *Urbanismus a územní rozvoj*, 8: 2-8 s.
7. DURDÍK P., 2013: Veřejný prostor a veřejná prostranství. In: Sborník z konference AUUP, Znojmo 21.-22.11.2013, Ústav územního rozvoje, Brno: 79 s.
8. EKOLOGICKÉ CENTRUM MOST, 2017: Zeleň ve městě Most. Most, online: http://www.ecmost.cz/priroda.php?page=zelen_mesto, cit. 4.1.2017.
9. FERBER U., GRIMSKI D., 2002: Brownfields and redevelopment of urban areas: A report from the contaminated land rehabilitation network for environmental technologies. Vienna: Federal Environment Agency Austria, 145s.
10. FERBER U., TOMERIUS S., 2003: Brownfield Redevelopment: Strategies and Approaches in Europe and the United States. In: OECD: Private finance and Economic Development: City and Regional Investment. OECD Publishing: 125-158 s.
11. FERBER U., GRIMSKI D., MILLAR K., NATHANAIL P., 2006: Sustainable brownfield regeneration: CABERNET network report. Nottingham: University of Nottingham, 134 s.
12. FRÖHLICHOVÁ Z., MANNLOVÁ-RAKOVÁ H., 1982: Most 1932-1982. Městský národní výbor v Mostě, Severočeské nakladatelství v Ústí nad Labem, 320 s.

13. GOODAL B., 1987: The Penguin dictionary of Human Geography. Penguin Books, California, USA, 509 s.
14. GEHL J., GEMZOE L., 2004: Public Spaces Public Life. The Danish Architectural Press, Copenhagen, 96 s.
15. GREMLICA T., ŠTÍPKOVÁ R., NOVÁK J., 2003: Revitalizace „brownfields“ v obcích ČR. Metodika monitorování a nové využívání ploch a objektů. Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha, 49 s.
16. HURNÍKOVÁ J., 2009: Brownfieldy a územní rozvoj. Urbanismus a územní rozvoj, 12. 6.: 3 s.
17. JANŮ A., 2001: Územní plánování jako nezbytný nástroj veřejné správy obcí ke koordinaci funkcí území, In: Sborník přednášek z odborného semináře, Činnost pozemkového úřadu, Olomouc, OPÚ Olomouc, Českomoravská komora pro pozemkové úpravy, 30 s.
18. JACKSON J. B., STAŇKOVÁ E., ZLÁMALOVÁ B., RYDZA E., DĚRDOVÁ J., TYLČER J., PEJPEK T., SÍTEK R., 2004: Brownfields snadno a lehce. IURS, o. s., Praha, 38 s.
19. JACOB A. B., 1995: Great Streets. Mass.: MIT Press, 331 s.
20. KADERÁBKOVÁ B., PIECHA M., 2009: Brownfields: jak vznikají a co s nimi. Praha, 138 s.
21. KOSMAS, 1972: Kronika česká. Praha, 5. vydání, s. 92.
22. MADDEN K., 2003: Utváření místa. Nadace partnerství, Brno, 99 s.
23. MAGISTRÁT MĚSTA MOSTU, 2016: Most – oficiální web města. Most, online: <http://www.mesto-most.cz/mesto.asp?p1=51>, cit. 14. 3. 2016.
24. MAGISTRÁT MĚSTA MOSTU, 2017: Stromy pod kontrolou. Most, online: http://www.mesto-most.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=9959&id=20417&n=stromy-pod-kontrolou, cit. 4.1.2017.
25. MINISTERSTVO KULTURY, 2013: Rozhodnutí MK 49752/2013 OPP. Praha.
26. MUMFORD L., 1961: The City in History. San Diego, Harcourt Inc., 657 s.
27. NÁRODNÍ DATABÁZE BROWBNFIELDŮ, 2016: Informace o projektu. Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest, Praha, online: <http://www.brownfieldy.cz/informace-o-projektu/>, cit. 8. 1. 2016.

28. MANSFELDOVÁ A., 2006: Problematika brownfields a rozvojové programy sídel a regionu. In: KRAMÁŘOVÁ Z. (ed): Člověk, stavba a územní plánování. České vysoké učení technické, Praha: 50-57 s.
29. MARTINCOVÁ O., 2004: Nová slova v češtině 2: slovník neologizmů. Academia.
30. Obecně závazná vyhláška č. 3/2014 o zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku ze dne 25. září 2014. Statutární město Most, Most, 15 s.
31. OLIVER L., FERBER U., GRIMSKI D., MILLAR K., NATHANALL P., 2005: The scale and nature of European brownfield. In: Cabernet 2005 – International Conference on Managing Urban Land LQM Ltd, Nottingham, UK, Belfast, Northern Ireland, UK, 274-281 s.
32. PELLEGRINI P. C., 2005: Piazze e spazi pubblici. Architetture 1990-2005, 24 Ore Cultura, Milano, 278 s.
33. POKORNÁ L., 1991: Města ČSFR MOST. Praha: Press foto, 119 s.
34. SUCHÝ J., ČALFOVÁ J., POPEK M., VAJDLOVÁ L., VANŽUROVÁ P., 2008: Analýza brownfieldu v Praze. Magistrát hl. m. Prahy.
35. SÝKORA L., 1998: Venkovský prostor. ČVUT, Praha, 156 s.
36. SÝKORA L., 2001: Klasifikace změn v prostorové struktuře postkomunistických měst. Acta Facultatis Studiorum Humanitatis et Naturae Universitatis Prešovensis, Folia Geographica, 4, PU Prešov, 194-205 s.
37. SÝKORA L., 2002: Suburbanizace a její sociální, ekonomické a ekologické důsledky. Ústav pro ekopolitiku, o. p. s., Praha, 191 s.
38. ŠILHÁNKOVÁ V., KOUTNÝ J., 2001: Metodika veřejných prostorů města Brna. Magistrát města Brna, Brno.
39. ŠILHÁNKOVÁ V., 2002: Posuzování úspěšnosti veřejných prostorů města. In: Sborník příspěvků konference Veřejné prostory a život města, VUT, Brno, 13 s.
40. ŠILHÁNKOVÁ V., 2003: Veřejné prostory v územně plánovacím procesu. MŽK-UK, Brno, 144 s.
41. ŠTORG J., 2001: Partnerství a participace, veřejný prostor. Nadace Open Society Fund, Praha, 175 s.
42. TILLEY J., ŠILHÁNKOVÁ V., NAVRÁTILOVÁ J., 1996: Metodika operativního zlepšení veřejného prostoru, US Peace Corps, Magistrát města Brna.

43. URBANISTICKÝ ATELIÉR ÚSTÍ NAD LABEM, 2002: Územní plán města Mostu. Ústí nad Labem, 189 s.
44. VEJRAŽKA Z., 2002: Mostecká kasárna v proměnách doby a jejich úloha v architektuře současného města. In: Pokorná L., Jakubec I., (ed.): Mostecko, Litvínovsko, Lounsko, Žatecko v historických studiích: sborník učitelských prací z kursů univerzitních extenzí v Mostě, Okresní muzeum Most, 130-148 s.
45. VODNÝ R., 2011: Možnosti využití železničních brownfieldu. In: VOREL I., MANSFELDOVÁ A. KRAMÁŘOVÁ Z., (eds): Člověk stavba a územní plánování 5. Fakulta stavební ČVUT v Praze, Katedra urbanismu a územní plánování, Praha: 123-132 s.
46. VOJVODÍKOVÁ B., MURÍNOVÁ T., KHESTL F., KUDA F., BERÁNKOVÁ E., PETŘÍKOVÁ D., LADZIANSKA Z., KUČTOVÁ R., SCHEJBALOVÁ B., MARKOVÁ B., TICHÁ I., ŠOBÁŇOVÁ P., NEDVĚD M., SEJKOVÁ A., 2014: Brownfieldy - a co s nimi souvisí. European Science and Art Publishing, Praha, 137 s.
47. VRÁBLÍK P., 2009: Regenerace brownfieldu v modelové oblasti Podkrušnohoří a možnost jejich revitalizace. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta životního prostředí, 87 s.
48. ZÁKON Č. 128/2000 Sb.: Zákon o obcích, v platném znění.

Příloha č. 1

